

FEGAS

FEGAS | ESCOLA GALEGA DE ADMINISTRACIÓN SANITARIA
Memoria 2007

EDITA

FEGAS / Escola Galega de Administración Sanitaria

MAQUETACIÓN

ANDAINA PUBLICIDADE

IMPRESIÓN

Gráficas Anduriña

DEPÓSITO LEGAL

PO 2-2009

ÍNDICE

	09	LIMIAR
ÁREA PRIMEIRA	13	PRESENTACIÓN
	13	1.1. Misión e visión
	16	1.2. Estrutura
	16	1.2.1. Órganos de goberno
	18	1.2.2. Órganos de xestión
	19	1.2.3. Organización funcional
	22	1.3. Obxectivos destacados e logros alcanzados
ÁREA SEGUNDA	25	ACTIVIDADE DE FORMACIÓN
	27	2.1. Plan de formación 2007. Escola Galega de Administración Sanitaria
	27	2.1.1. Características xerais
	28	2.1.2. Resumo global de actividade
	31	2.1.3. Distribución xeográfica
	33	2.1.4. Distribución por meses
	35	2.1.5. Distribución por intervalos de horas
	36	2.1.6. Distribución por número de destinatarios
	37	2.2. Formación continuada
	37	2.2.1. Plan AFCAP
	37	2.2.1.1. Definición e concepto
	38	2.2.1.2. Resumo actividade AFCAP
	47	2.2.2. PEF
	47	2.2.2.1. Definición e concepto
	48	2.2.2.2. Resumo actividade PEF
	58	2.2.3. CPM
	58	2.2.3.1. Definición e concepto
	59	2.2.3.2. Resumo actividade CPM
	64	2.3. Formación de capacitación
	67	2.4. Teleformación
	70	2.5. Evolución da actividade
	75	2.6. Política de calidade

ÁREA TERCEIRA	81	ACTIVIDADE DE APOIO E DIFUSIÓN
	83	3.1. Actividades de apoio e innovación
	83	3.1.1. Programa de estímulo á formación e investigación
	87	3.1.2. Programa de estímulo á produción científica
	87	3.2. Actividades de intercambio e colaboración
	88	3.2.1. Foros de debate por un mundo máis saudable
	89	3.2.2. Seminarios “Experiencias en gestión sanitaria”
	89	3.2.3. Programa de participación e colaboración
	92	3.3. Actividades de difusión
	93	3.3.1. Plan editorial da escola
	94	3.3.1.1. Publicacións 2007
	95	3.3.1.2. Boletín de actualidade
ÁREA CUARTA	97	ANEXO 1: RELACIÓN DE RELADORES

ÍNDICE

LIMIAR

Un ano máis práceme presentar a memoria da Escola Galega de Administración Sanitaria.

Este ano 2007 supón un punto de inflexión no que se establece unha nova estrutura organizativa orientada cara ás que serán as súas liñas estratéxicas definidas polas necesidades que marcan os novos tempos.

Na sociedade actual, na que os cambios culturais son tan vertixinosos, hai conceptos como os de saúde e benestar que evolucionan á par deses cambios. Esa evolución lévaos a adquirir unha notable importancia e a se identificar cada vez máis cos conceptos de máxima calidade de vida, máxima expectativa de vida e máxima capacidade de control dos procesos vitais por parte dos cidadáns.

Para lles dar resposta a eses cambios, as institucións dedicadas á protección da saúde teñen que evolucionar e adaptar tanto as súas estruturas como o seu funcionamento a esas novas necesidades de saúde.

A Consellaría de Sanidade recolle nas súas liñas estratéxicas a motivación e apoio aos profesionais sanitarios no seu cometido diario para obter resultados positivos na saúde ofertándolles e prestándolles aos cidadáns uns servizos sanitarios de calidade.

Para o desenvolvemento desas liñas merecen unha atención especial tanto o Plan Galego de Formación Continuada Sanitaria -baseado nas necesidades reais do sistema e na promoción das boas prácticas, sexa cal sexa o posto de traballo do profesional-, como o desenvolvemento dunha formación específica a través de diferentes itinerarios de capacitación profesional -cuxos obxectivos requiren programar con maior capacidade de anticipación-, e que permitan a preparación axeitada nas novas competencias tanto dos profesionais en exercicio como dos relevos xeracionais da nosa sanidade. Hoxe en día esta necesidade de desenvolvemento competencial faise máis imperiosa dada a rápida evolución dos procedementos, a constante innovación e mellora das tecnoloxías, e a evolución das demandas sociais.

Neste escenario, a formación configúrase como un elemento clave no progreso do sistema sanitario, xa que non só contribúe á mellor calidade do traballo desenvolvido, senón que é un instrumento de motivación e compromiso dos traballadores, de progreso persoal e profesional e de transmisión e conservación do coñecemento. Todos estes elementos inflúen de forma directa no mellor desempeño profesional e son uns dos indicadores das organizacións máis avanzadas.

Por todo iso, a Escola inicia un camiño a percorrer no que considera que a formación impartida haberá de ter a calidade suficiente que lle permita, non só ser adecuada á situación presente, senón tamén entrar a formar parte dunha sociedade do coñecemento cada vez máis global e cun desenvolvemento técnico e investigador cada vez máis dinámico. O seu enfoque debe permitir unha visión xeral evitando carencias e duplicidades na oferta de formación.

As liñas xerais e principais obxectivos que a Escola marcou para o ano 2007, que se presentan nesta memoria, centráronse en avanzar na mellora da calidade, en cubrir carencias formativas, en conseguir que a formación se transforme nunha aprendizaxe que repercuta na práctica profesional, e, sobre todo, en lograr o achegamento da formación aos profesionais a través da implantación de novas modalidades de formación, como a metodoloxía en liña, o enriquecemento da formación práctica coas experiencias desenvolvidas noutras comunidades ou países e o fomento das relacións con outros sectores como a universidade, as institucións sanitarias, as sociedades científicas ou as escolas de saúde.

María Berta Rivera Castiñeira
Directora da FEGAS

LIMIAR

01

PRESENTACIÓN

1.1. MISIÓN E VISIÓN

A FEGAS é unha fundación pública adscrita á Consellaría de Sanidade, creada por Acordo do Consello da Xunta de Galicia do 19 de decembro de 1997, cuxo obxecto é a docencia, formación e investigación en administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria, atendendo sempre aos criterios de planificación e ás directrices de carácter xeral emanadas da Consellaría de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde no ámbito das súas respectivas competencias.

A **misión** da Escola é, polo tanto, o enriquecemento do capital humano dos servizos sanitarios mediante a súa capacitación a través da formación, a innovación e a excelencia, desenvolvendo un proceso continuo de actualización de coñecementos en resposta ás variacións nas demandas sociais e á evolución dos sistemas sanitarios.

Todo isto sustentado nuns **valores** que enmarcan toda a súa actividade e que son:

Xestión do coñecemento en saúde: definindo e desenvolvendo unha formación centrada na xeración, transmisión e xestión do coñecemento coa finalidade de lles engadir valor aos produtos e servizos.

Compromiso cos profesionais: na procura de ser un instrumento de motivación e compromiso, de progreso persoal e profesional, e de transmisión e actualización de coñecementos dos profesionais da sanidade galega.

Innovación constante: tanto tecnolóxica como metodolóxica, para conseguir ser un espazo de intercambio de información e transferencia de coñecementos entre as institucións e os profesionais que integran o sistema público de saúde de Galicia.

Calidade: o traballo en equipo é a base da organización. A través do seu sistema de xestión da calidade, establecido segundo os requisitos da norma ISO 9001:2000, búscase a mellora integral na organización e a confianza no traballo desenvolvido. Coa avaliación constante dos cursos a través das enquisas de satisfacción dos participantes, pretendemos incorporar as súas demandas e ofrecer produtos formativos de calidade e en permanente evolución.

> FINALIDADE

Os fins da FEGAS, recollidos nos seus estatutos, reflicten e desenvolven esta misión e pódense agrupar nos seguintes apartados:

> Formación continua

Planificación e provisión da formación continua en materia de administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria do persoal ao servizo da sanidade pública galega.

A programación e execución de programas de docencia e formación continua en colaboración con entidades e institucións públicas e privadas en materia de administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria.

> Avaliación de novas tecnoloxías sanitarias

As actividades relacionadas coa avaliación de novas tecnoloxías sanitarias nos termos que se conveñan coa Consellaría de Sanidade de conformidade coa súa planificación e as súas directrices.

> Investigación sanitaria

A execución da actividade relacionada coa investigación sanitaria nos termos que se conveñan coa Consellaría de Sanidade e co Servizo Galego de Saúde de conformidade coa súa planificación e as súas directrices.

> Bolsas de estudos

Programación e financiamento das actuacións, bolsas e axudas á formación. O respecto aos principios de publicidade, concorrencia, mérito e capacidade informará a política de concesión de bolsas e axudas por parte da Escola.

➤ Asesoramento

O asesoramento que lle sexa solicitado por calquera entidade ou institución dependente das administracións públicas sanitarias de Galicia, así como por parte doutras entidades públicas ou privadas.

➤ Apoio

O apoio ás políticas que impulse a autoridade sanitaria galega, así como a difusión do seu coñecemento e a formación como instrumento da súa execución.

➤ Publicación

A edición, realización e difusión de estudos e traballos de carácter científico e de toda clase de publicacións, periódicas ou non.

➤ Fondo bibliográfico

A creación e xestión dun fondo bibliográfico e de documentación especializada no sector sanitario.

➤ Colaboración

A colaboración con institucións públicas ou privadas sobre calquera materia relacionada coa saúde, nos termos que se establezan nos correspondentes acordos ou convenios de cooperación.

➤ Reunións científicas

A organización de congresos e reunións de carácter científico e de especialistas no sector sanitario.

➤ Outros

Calquera outro relacionado coas finalidades citadas que acorde o seu padroado.

➤ ÁMBITO E BENEFICIARIOS

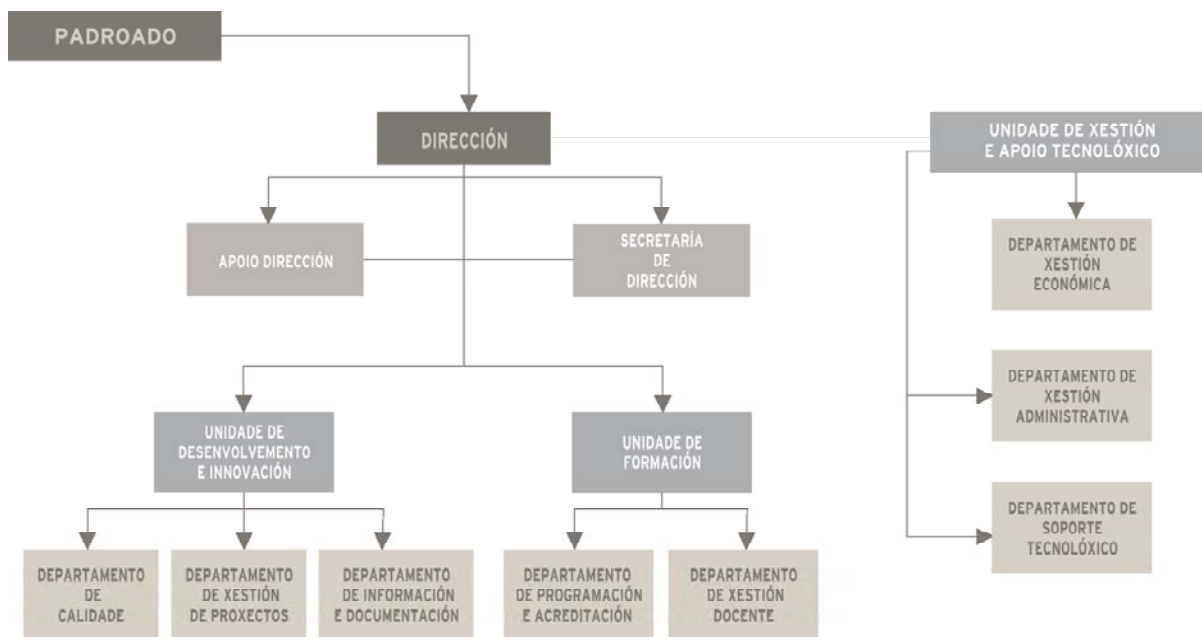
O ámbito territorial en que se desenvolven principalmente as súas actividades é o da Comunidade Autónoma de Galicia.

En canto ao ámbito persoal, o sector de poboación atendida, a actuación da fundación circunscríbese ás persoas que teñan interese na realización de actividades formativas que repercutan no desenvolvemento sanitario xeral de Galicia.

A Escola dirixirá as súas actividades de xeito principal e prioritario a todo o persoal ao servizo da sanidade pública galega.

1.2. ESTRUTURA: ÓRGANOS DE GOBERNO E XESTIÓN. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL

A estrutura da Escola inclúe órganos de goberno e xestión, así como unha organización funcional en distintas unidades segundo se recolle no seguinte organigrama.

Cadro 12.4
Estrutura orgánica e funcional da Escola Galega de Administración Sanitaria.

Fonte: F. P. Escola Galega de Administración Sanitaria.

1.2.1. ÓRGANO DE GOBERNO

O Padroado é o órgano de goberno da fundación que asume a súa dirección e control.

1.2.1.1. Composición

> Presidenta

Dna. M.ª José Rubio Vidal

Conselleira de Sanidade

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

> Vicepresidenta

Dna. Pilar Fernández Romero

Secretaria xeral da Consellaría de Sanidade

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

> Patróns natos

D. Ramón Medina González-Redondo

Director xeral de Saúde Pública da Consellaría de Sanidade

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Julio Villar Barreiro

Director xeral da División de Asistencia Sanitaria do Servizo Galego de Saúde

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Francisco López Páis

Director xeral da División de Recursos Económicos do Servizo Galego de Saúde

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Antonio José Fernández Paniagua

Director xeral da División de Recursos Humanos e Desenvolvemento Profesional do Servizo Galego de Saúde

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

Dña. M.ª Ausencia Tomé Martínez de Rituerto

Delegada provincial da Consellaría de Sanidade da Coruña

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Miguel Ángel Rodríguez Lois

Delegado provincial da Consellaría de Sanidade de Lugo

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Juan Monedero Aguilera

Delegado provincial da Consellaría de Sanidade de Ourense.

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Juan Antonio Martín Tejedor

Delegado provincial da Consellaría de Sanidade de Pontevedra

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Salustiano Mato de la Iglesia

Director xeral de Investigación, Desenvolvemento e Innovación da Consellaría de Innovación e Industria

Exerce a súa función por razón do seu cargo.

D. Juan Jesús Gestal Otero

Catedrático de Medicina Preventiva e Saúde Pública da Facultade de Medicina e Odontoloxía da Universidade de Santiago de Compostela.

Exerce a súa función en representación das universidades de Galicia.

► **Patróns electivos**

D. Cayetano Rodríguez Escudero

Secretario xeral do Servizo Galego de Saúde

D. Germán González Pazó

Director xeral de Aseguramento e Planificación Sanitaria da Consellaría de Sanidade

D. Víctor Pedreira Crespo

Subdirector xeral de Saúde Mental e Drogodependencias

D. Carlos Suárez-Mira Rodríguez

Director da Escola Galega de Administración Pública (EGAP)

1.2.1.2. Relación de padroados celebrados no ano 2007

Sesión extraordinaria do Padroado do 29 de marzo de 2007

Sesión ordinaria do Padroado do 28 de xuño de 2007

Sesión ordinaria do Padroado do 28 de novembro de 2007

1.2.2. ÓRGANO DE XESTIÓN

Está conformado pola directora da Escola Galega de Administración Sanitaria.

Directora:

Dna. María Berta Rivera Castiñeira

Foi nomeada por Acordo do Padroado do 3 de marzo de 2006.

1.2.3. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL

Co obxectivo posto no cumprimento dos fins establecidos, a Escola sofre un cambio no seu organigrama en decembro de 2007 no que se establecen tres unidades funcionais -Unidade de Formación, Unidade de Xestión e Apoio Tecnolóxico e Unidade de Desenvolvemento e Innovación- que, baixo a dependencia orgánica da Dirección da Escola, desenvolven as seguintes funcións:

> Dirección da Escola

- Directora
- Apoio á dirección
- Secretaría de dirección
- Dotación:
 - dous auxiliares administrativos

> Unidade de Formación

- Programación dos plans de formación continuada do persoal ao servizo da sanidade pública galega (AFCAP, PEF, CPM).
- Coordinación da programación dos citados plans coa Subdirección de Docencia e Información Sanitaria.
- Coordinación cos responsables de docencia dos distintos centros de xestión que desenvolven a actividade descentralizada.
- Xestión na modalidade presencial das distintas actividades de formación continuada (AFCAP, PEF, CPM e outros convenios que a nivel puntual poida asinar a Escola con terceiros), impartidas pola Escola.
- Xestión da acreditación da formación.
- Coordinación do persoal de apoio FEGAS nos distintos centros de xestión que desenvolven a actividade descentralizada.
- Control e seguimento da correcta execución da actividade docente programada.
- Coordinación e xestión da avaliación da formación continuada presencial impartida pola Escola.

Organización funcional

Para o desenvolvemento destas funcións, a unidade divídese en dous departamentos: Departamento de Programación e Acreditación e Departamento de Xestión Docente.

Dotación:

Responsable da Unidade de formación

Departamento de Programación e Acreditación: un técnico da Función Administrativa e un auxiliar administrativo.

Departamento de Xestión Docente: seis auxiliares administrativos.

› **Unidade de Xestión e Apoio Tecnolóxico**

- Preparar estudos e informes técnicos sobre as materias propias da FEGAS.
- Dar fe das resolucións e actos da escola, efectuar e custodiar as actas das reunións dos órganos colexiados.
- Tramitar as contratacións de obras, servizos e subministracións.
- Executar a xestión económica e orzamentaria.
- Tramitar os asuntos de persoal.
- Levar o rexistro xeral e arquivos de documentación.
- Tramitar as reclamacións e recursos que se expoñan.
- Coordinar as tarefas de mantemento e seguridade das instalacións.
- Distribuír e controlar os asuntos xerais da Escola.
- Informar sobre a viabilidade legal e económica dos programas de actuación en materia de investigación e formación.
- Tramitar as bolsas con cargo aos orzamentos para a promoción e desenvolvemento das actividades que lle son propias.
- Prestar apoio técnico e administrativo á dirección e áreas da Escola.

Organización funcional

Para o desenvolvemento destas funcións a unidade divídese en tres departamentos: Departamento de Xestión Económica, Departamento de Xestión Administrativa e Departamento de Soporte Tecnolóxico.

Dotación:

Responsable da Unidade de Xestión e Apoio Tecnolóxico

Xestión Económica: un técnico da Función Administrativa e dous administrativos.

Xestión Administrativa: un administrativo e un auxiliar administrativo.

Soporte Tecnolóxico: un auxiliar administrativo e un técnico de mantemento.

› **Unidade de Desenvolvemento e Innovación**

- Promover, coordinar e deseñar e xestionar actividades de Formación Especializada (máster, expertos e diplomatura), en colaboración con institucións públicas e privadas no ámbito nacional e internacional.
- Xestión na modalidade de teleformación das distintas actividades de formación impartidas pola Escola.
- Promover e coordinar a creación dunha plataforma virtual da FEGAS que permita o desenvolvemento de programas de formación *e-learning* ou *blended learning* en función das necesidades demandadas.
- Promover e coordinar proxectos formativos de colaboración con institucións públicas e privadas no ámbito nacional e internacional (con especial orientación cara a Portugal e Iberoamérica), fundamentalmente nos campos da saúde pública e a administración sanitaria.
- Colaborar na análise da situación, a determinación das políticas e o desenvolvemento das estratexias no ámbito da investigación sanitaria, en colaboración coa Axencia de Avaliación de Tecnoloxías Sanitarias.

- Xestionar a concesión de premios e bolsas.
- Mantemento e actualización do Sistema de Xestión de Calidade da FEGAS (realización de informes para a toma de decisións por parte da área de Formación).
- Promover e coordinar un plan de comunicación que permita unha maior divulgación da FEGAS e da súa formación a nivel sanitario e social.
- Publicar estudos e investigacións cuxa difusión haxa que considerar de interese.
- Crear e manter un fondo bibliográfico que sirva de soporte documental na elaboración de tese, teses de licenciatura, etc.

Organización funcional

Para o desenvolvemento destas funcións, a unidade divídese en tres departamentos: Departamento de Calidade, Departamento de Xestión de Proxectos e Departamento de Información e Documentación.

Dotación

Responsable de Unidade de Desenvolvemento e Innovación.

Departamento de Calidade: dous auxiliares administrativos.

Departamento de Xestión de Proxectos: un técnico da Función Administrativa.

Departamento de Información e Documentación: un técnico da Función Administrativa, un documentalista.

> Infraestruturas

A Escola Galega de Administración Sanitaria ten a súa sede no seguinte enderezo de Santiago de Compostela:

Avda. Fernando de Casas Novoa, Edificio CNL, n.º 37, 1ª planta.

CP: 15707. San Lázaro - Santiago de Compostela (A Coruña).

Teléfonos: **981 55 51 03 / 981 55 46 37**

FAX: **981 56 30 12 / 981 55 48 24**

e-mail: **fegas@sergas.es**

Páxina web : **www.fegas.es**

A escola dispón tamén do uso temporal das aulas, salóns e outras infraestruturas docentes nas dependencias da Consellaría de Sanidade e mais o Servizo Galego de Saúde en Santiago de Compostela, nas das súas delegacións e direccións provinciais, e nas das institucións sanitarias de atención primaria e atención especializada da Consellaría de Sanidade e do seu organismo.

Cómpre agradecerlles a todas as entidades, direccións e delegacións provinciais, así como, moi especialmente, a todas as institucións sanitarias pola súa cesión e a dispoñibilidade temporal da dita infraestrutura.

1.3. OBXECTIVOS DESTACADOS E LOGROS ALCANZADOS

No ano 2007, a FEGAS desenvolve a liña estratéxica de formación marcada pola Consellaría de Sanidade, na que se parte dun enfoque global permitindo unha visión xeral e evitando carencias e duplicidades na oferta de formación.

As liñas xerais e principais obxectivos que a escola intentou potenciar ao longo do ano 2007 centráronse en: avanzar e mellorar a calidade das actividades, cubrir carencias formativas, conseguir que a formación se transforme nunha aprendizaxe que repercuta na práctica profesional, acadar o achegamento da formación aos profesionais e a implantación de novas modalidades de formación (como a metodoloxía en liña), o enriquecemento da formación práctica coas experiencias desenvolvidas noutras comunidades ou países; e o fomento das relacións con outros sectores como a universidade, institucións, sociedades científicas ou escolas.

Por último, unha das prioridades da escola foi facilitarlles o acceso á información e a axilidade na xestión aos potenciais alumnos ou usuarios.

.

ACTIVIDADE DE FORMACIÓN

Formación real para unha sanidade real

Na FEGAS consideramos que o coñecemento é un valor básico para calquera organización e moito máis para unha organización sanitaria. A actualización dese coñecemento é imprescindible para acadar os obxectivos permanentes de eficiencia, equidade e modernización que se necesitan co fin de cumprir cada vez mellor as demandas da sociedade e, como consecuencia, aumentar o nivel de saúde dos cidadáns e cidadás.

Consideramos tamén que a mellora dos coñecementos dunha organización radica fundamentalmente no feito de aprender por riba do feito de ensinar. Entendemos que xestionar o coñecemento non só significa xestionar a formación -cantas máis actividades docentes mellor- nin dotarse de ferramentas avanzadas para esa xestión -aínda que estas sexan facilitadoras da tarefa-; significa conseguir que a organización aprenda cada día e que grazas a esa aprendizaxe sexa máis eficiente e efectiva.

Entendemos, así mesmo, que somos o instrumento adecuado para responder ás necesidades de formación dos traballadores e traballadoras ao servizo da sanidade pública de Galicia.

Tendo como referentes estes convencementos, os nosos obxectivos deste ano orientáronse cara a iniciar os procesos necesarios para transformar un proxecto de Escola dedicado ata o de agora fundamentalmente á xestión da actividade docente en si mesma, para convertelo nun proxecto formativo de futuro máis amplo e ambicioso, que englobe todos e cada un dos aspectos que leva a xestión do coñecemento, dirixido fundamentalmente a actualizar e avanzar nas competencias dos e das profesionais da nosa sanidade e que se apoia nos seguintes principios reitores:

- Formación orientada á adquisición de coñecementos, habilidades e actitudes para a mellora da práctica dos profesionais da sanidade, desenvolvida a través da formación recollida en distintos programas construídos atendendo ás necesidades demandadas: formación continua baseada en fórmulas que fomenten a eficiencia da práctica profesional.
- Deseño de itinerarios propios de formación para a capacitación, baseados en necesidades detectadas na organización, na procura da maior excelencia profesional.

- Formación descentralizada e facilitadora da aprendizaxe utilizando as vantaxes que ofrece a teleformación, construída sobre distintas ferramentas pedagóxicas suficientemente contrastadas, para atender o demandado por unha parte importante dos nosos usuarios.

- Promoción da formación baseada no intercambio, colaboración e cooperación entre os distintos profesionais usuarios da escola e institucións dedicadas a formación do persoal dos servizos de saúde, para conseguir un maior intercambio e difusión do coñecemento xerado.

Todo isto, aproveitando as experiencias positivas extraídas da análise das actividades e programas executados durante os anos de percorrido desta institución.

Sabemos que este ambicioso proxecto, como calquera proxecto de transformación dunha institución, precisa dun período de transición máis ou menos longo que está en función tanto da propia capacidade da institución en asumir eses cambios como das necesidades de prestación de servizo demandadas polos profesionais e a propia Administración sanitaria neste caso.

Así, a actividade de formación executada pola FEGAS en 2007 -que se move entre a planificación inicial realizada no ano 2006 e algúns dos aspectos de innovación que se queren establecer como eixes de traballo futuro-, agrúpase en distintos programas docentes que recollen as necesidades de formación detectadas polos e polas profesionais e baixo o marco das distintas liñas estratéxicas establecidas pola Consellaría de Sanidade.

Esas actividades xorden dun sistema aberto e multidisciplinario en que se conta coa participación activa tanto dos e das profesionais como dos e das responsables de formación da Consellaría e do Servizo Galego de Saúde.

Así mesmo, os cursos agrúpanse en distintas áreas temáticas que permiten estruturar a oferta formativa, e que sufriron unha evolución ao longo dos distintos programas de actividade.

Estas actividades desenvolvéronse nas distintas provincias galegas, dado que o achegamento destas aos traballadores foi unha aposta clara ao longo dos últimos anos para estimular e fomentar a participación dos profesionais facilitándolles o acceso a ela.

2.1. PLAN DE FORMACIÓN 2007. ESCOLA GALEGA DE FORMACIÓN SANITARIA

2.1.1. CARACTERÍSTICAS XERAIS

A **actividade de formación** executada pola FEGAS en 2007, **desenvólvese dentro dos ámbitos da formación continuada, da formación de capacitación e da teleformación**, e xorde dun sistema aberto e multidisciplinario no que se conta coa participación activa tanto dos profesionais como dos responsables de formación da Consellaría e do Servizo Galego de Saúde.

O **Plan de formación 2007 da Escola Galega de Administración Sanitaria** engloba o total da actividade formativa a desenvolver en dito ano e é difundido nun documento publicado a tal fin. O conxunto da actividade está recollida en distintas **áreas temáticas** que permiten estruturar a oferta formativa nos seguintes bloques de coñecemento.

› **Área de Asistencia sanitaria:** abarca a formación orientada aos coñecementos, habilidades e actitudes relacionados cos procesos operativos de diagnóstico, tratamento, rehabilitación e de apoio para a recuperación da saúde. Inclúe formación dirixida tanto a profesionais sanitarios como non sanitarios, pero directamente vinculada á atención sanitaria dos usuarios. Esta área representa o gran núcleo definitorio dunha organización sanitaria.

› **Área de Prevención e promoción da saúde:** inclúe a formación relacionada cos coñecementos, habilidades e actitudes dirixidas á protección da saúde. Integra actividades formativas orientadas tanto a profesionais da Administración sanitaria como a persoal das institucións e centros sanitarios.

› **Área de Comunicación e atención ao usuario:** abrangue toda a formación relacionada cos sistemas, mecanismos e habilidades necesarios na comunicación interna e externa da organización sanitaria. Polo tanto, nela terán cabida todas as accións orientadas á comunicación con usuarios externos e internos, tanto no contexto do eixo asistencial como no da administración e servizos xerais.

› **Área de Administración, xestión e dirección das organizacións:** integra todas as actividades formativas orientadas á xestión da organización no seu sentido máis amplo. Inclúe a formación relacionada co desenvolvemento de habilidades directivas (comunicación, traballo en equipo, negociación, etc.), así como de coñecementos propios do ámbito da xestión de tipo transversal (xestión clínica, xestión da calidade, xestión por procesos, xestión económico-financeira, procedemento administrativo, lexislación, normativa, etc.).

> **Área de Xestión do coñecemento da organización:** abarca a formación dirixida aos procesos de xeración e transferencia do coñecemento no ámbito da saúde. Inclúe actividades formativas de metodoloxía e xestión da docencia e da investigación sanitaria, metodoloxía de busca bibliográfica, de lectura crítica, da MBE (medicina baseada na evidencia ou asistencia sanitaria baseada en probas), elaboración de GPC, etc.

> **Área de Tecnoloxías:** engloba todas as actividades formativas relacionadas co manexo tanto das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) como das tecnoloxías sanitarias.

Por outra banda, a efectos de financiamento e operatividade de xestión administrativa, as actividades de formación execútanse a través de **tres plans docentes diferenciados:** Plan de formación continuada do persoal de institucións sanitarias do SERGAS (**Plan AFCAP**), Plan estratéxico de formación dos traballadores ao servizo da sanidade pública galega (**PEF**) e Plan de formación para a calidade na prescrición de medicamentos (**CPM**), establecidos segundo os criterios definitorios que a continuación se describen.

Plan AFCAP: inclúense neste plan as actividades docentes que anualmente forman parte do Plan de Formación Continuada do Persoal da Xunta de Galicia, no marco dos convenios de colaboración subscritos entre o Ministerio para as Administracións Públicas e as comunidades autónomas.

PEF: enmarcado no Convenio de colaboración entre a Consellaría de Sanidade e o SERGAS, no que a Escola Galega de Administración Sanitaria ten como función deseñar conxuntamente e executar o plan de formación e reciclaxe profesional en materia de administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria de todos os traballadores, tanto da Consellaría de Sanidade como do SERGAS.

CPM: responde e adapta ao ámbito sanitario galego as directrices recollidas no Programa de Formación Continuada no Uso Racional do Medicamento para Facultativos Médicos do Sistema Nacional de Saúde, parte do Plan aprobado polo Consello Interterritorial para o ano 2007.

2.1.2. RESUMO GLOBAL DE ACTIVIDADE

Para resumir a actividade desenvolvida neste plan de formación, tanto globalmente como para cada unha das áreas temáticas nas que se encadran as actividades, fixarémonos, fundamentalmente en tres parámetros que a caracterizan e son:

- > Número de actividades impartidas, que recolle o total cursos programados incluíndo todas as distintas edicións executadas en cada un deles.
- > Número de horas lectivas impartidas, que está en relación co tipo de actividade desenvolvida.
- > Número de certificados emitidos, que está en relación co correcto seguimento da actividade.

Para unha análise máis polo miúdo, relacionaremos estes parámetros cos de distribución xeográfica, distribución por meses e co número de horas lectivas das mesmas.

O total da actividade formativa desenvolvida pola Escola neste ano 2007 queda resumida na seguinte táboa:

Plan de formación 2007.
Resumo de actividade formativa.

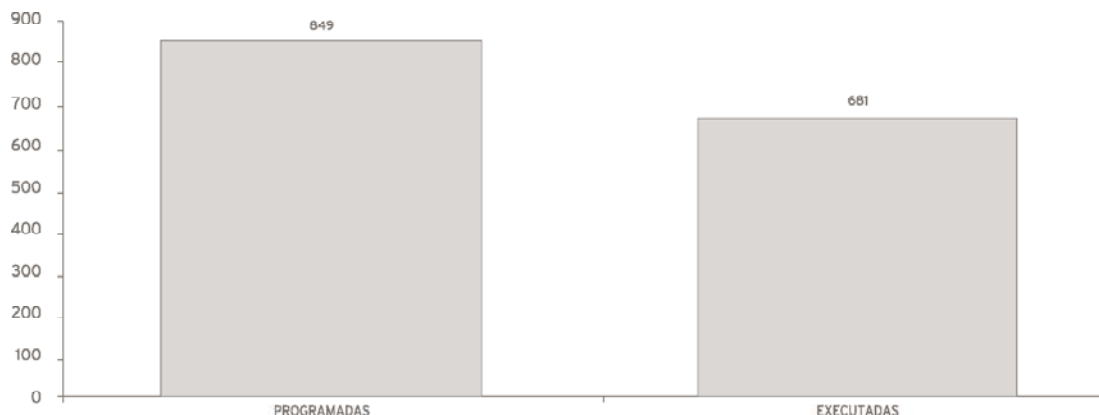
Fonte: Aplicación de Xestión Integral da F.P. Escola Galega de Administración Sanitaria.

Número de actividades formativas executadas	681
Número de horas lectivas impartidas	10.444
Número de solicitudes recibidas	45.351
Número de solicitudes admitidas	17.412
Número de certificados emitidos	13.588
Porcentaxe certificado	74,04

A actividade executada supón o 75,5 da actividade inicialmente programada. Esta diferenza é debida a distintas causas tanto de programación como de xestión, entre as que se encontra a dun número insuficiente de alumnos preinscritos.

Este dato deberá terse en conta para a planificación de anos posteriores, xa que, aínda que o desfase entre o programado e o executado é razoable, non cabe dúbida de que é manifestamente mellorable.

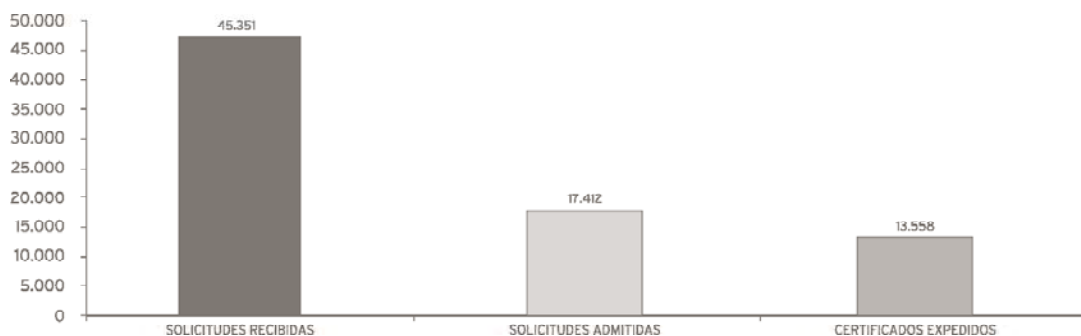
Execución de actividades totais.

> Acreditación

A garantía do recoñecemento da calidade da formación impartida pola Escola é un dos nosos principios reitores, xa que consideramos a formación continuada como un elemento esencial para o desenvolvemento do profesional. A Administración, ademais de elaborar un plan de actividades acorde coas necesidades do persoal profesional e a sociedade, deberá incidir na súa calidade. O sistema de acreditación é o instrumento que garante a validez da formación para todo o Sistema Nacional de Saúde.

Nivel de asistencia

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certific.	%
Asistencia sanitaria	190	27,90	2.938	28,13	3.819	28,11
Comunicación e atención ao usuario	70	10,28	1.228	11,76	1.293	9,52
Administración, xestión e dirección das O.S.	99	14,54	2.759	26,42	1.866	13,73
Xestión do coñecemento na organización	111	16,30	1.492,5	14,29	1.812	13,34
Prevenición e promoción da saúde	152	22,32	1.434	13,73	3.961	29,15
Tecnoloxías	62	9,10	1.140	10,92	1.214	8,93
Outros	3	0,44	548	5,25	377	2,77
Total	681	100,00	10.444	100,00	13.588	100,00

Áreas temáticas

As actividades de formación continua, para o persoal incluído na Lei de ordenación de profesións sanitarias, están acreditadas na nosa Comunidade Autónoma polo sistema Acreditador da Formación Continuada das Profesións Sanitarias na Comunidade Autónoma de Galicia.

Pola contra, os cursos dirixidos ao persoal non incluído na dita Lei non poderán ser acreditados polo sistema Acreditador. Non obstante, dende a Escola queremos ser garantes tamén desa formación e así, para este persoal, esténdese un certificado de asistencia ou aproveitamento onde se indica o número de horas, o contido, a data e o lugar. Así mesmo, as actividades da Escola están consideradas de interese sanitario referendadas pola Orde do 6 maio de 1998, pola que se converte en garante da calidade da formación.

Os datos específicos de acreditación no ano 2007 reflicten 308 actividades acreditadas, o que significou un 89,80% das actividades acreditables.

É importante destacar a función da Escola en xestionar os créditos das actividades realizadas. Dos datos presentados cabe sinalar que a ratio actividades acreditables / actividades acreditadas acadou un alto grao (cerca do 90%), na procura de organizar a formación de calidade esixida polos nosos profesionais.

Actividades	681
Actividades acreditables	343
Porcentaxe acreditables	50,37
Actividades acreditadas	308
Porcentaxe acreditada	89,80
Créditos concedidos	972

2.1.3. DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICA E POR CENTROS

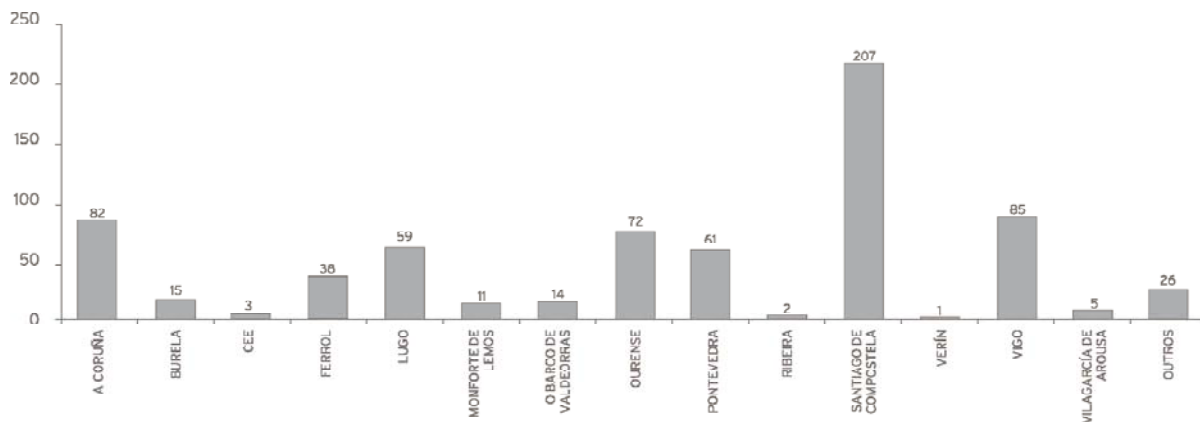
Un dos obxectivos principais do plan de formación é **achegar e facilitar o acceso á formación a todos e todas as profesionais pertencentes ao sistema sanitario da Comunidade Autónoma de Galicia.**

En virtude deste principio, a execución do plan tivo un alta porcentaxe de descentralización. Esta descentralización -nun marco xeográfico dividido por localidades e centros- queda reflectida nas seguintes táboas:

Distribución da actividade por localidade.

Fonte: aplicación de Xestión Integral da F.P. Escola Galega de Administración Sanitaria.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
A Coruña	82	12,04	1.042	9,98	1.568	11,54
Burela	15	2,20	162	1,55	268	1,97
Cee	3	0,44	32	0,31	49	0,36
Ferrol	38	5,58	502	4,81	710	5,23
Lugo	59	8,66	824	7,89	1.066	7,85
Monforte de Lemos	11	1,62	147	1,41	250	1,84
O Barco de Valdeorras	14	2,06	163	1,56	287	2,11
Ourense	72	10,57	973	9,32	1.429	10,52
Pontevedra	61	8,96	1.207	11,56	1.131	8,32
Ribeira	2	0,29	28	0,27	44	0,32
Santiago de Compostela	207	30,40	3.926	37,59	4.414	32,48
Verín	1	0,15	2	0,02	13	0,10
Vigo	85	12,48	1.186	11,36	1.640	12,07
Vilagarcía de Arousa	5	0,73	70	0,67	83	0,61
Outros	26	3,82	180	1,72	636	4,68
Total	681	100,00	10.444	100,00	13.588	100,00

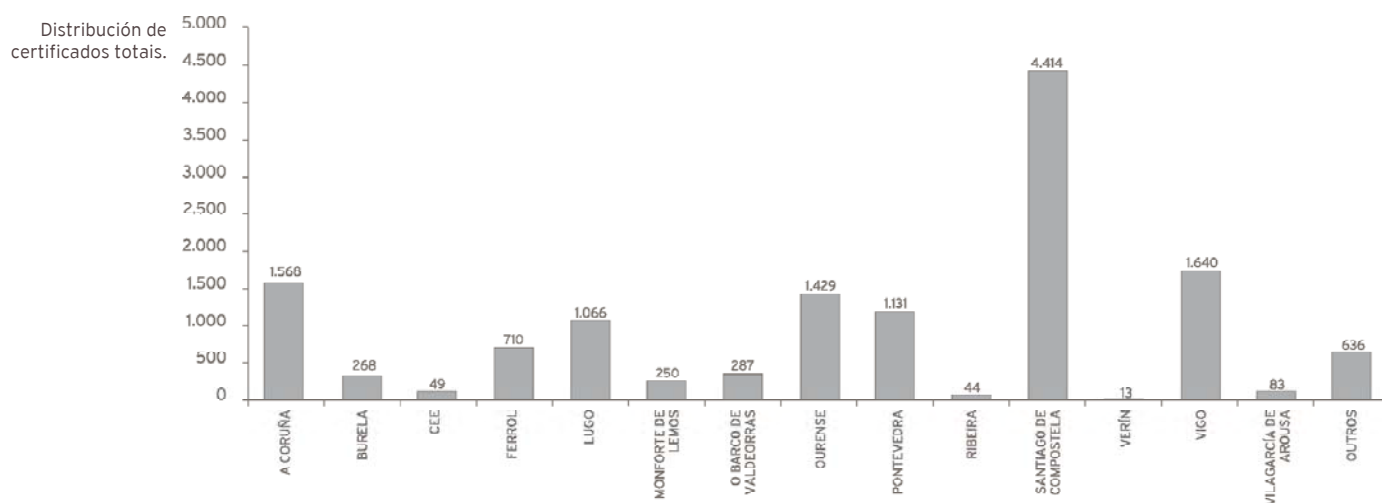
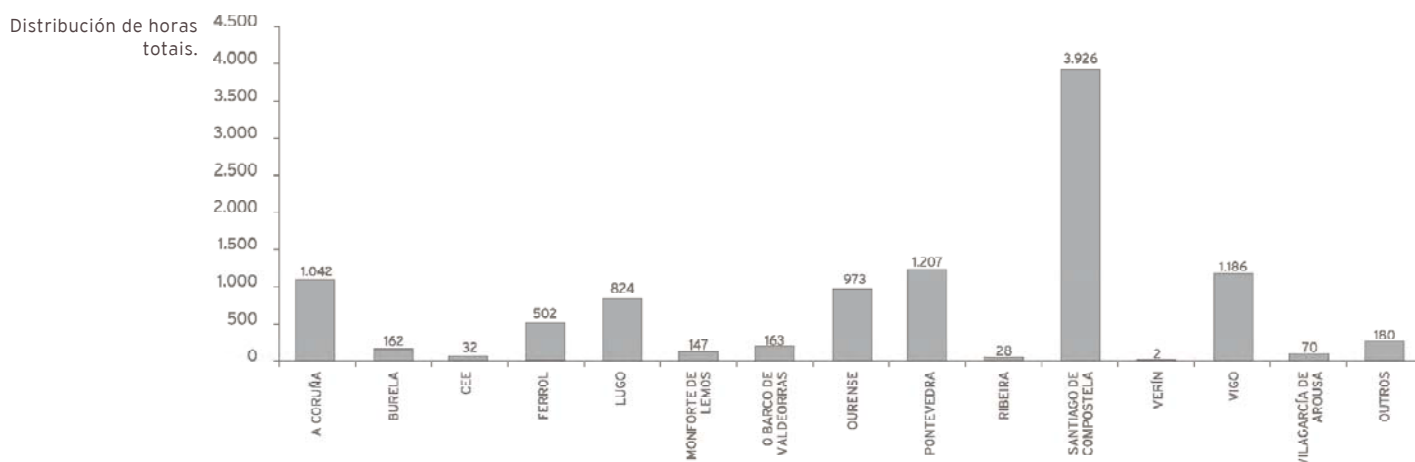
Distribución de actividades totais.

	Nº de activ.	%	Nº de horas	%	Nº de certif.	%
Centralizados para toda a comunidade	148	21,73	3.084,5	29,53	2.703	19,94
A Coruña						
Complexo Hospitalario Universitario Juan Canalejo	28	4,11	464	4,44	619	4,57
X.A.P. da Coruña-Ferrol (Área A Coruña)	26	3,82	303	2,90	489	3,61
Complexo Hospitalario Universitario de Santiago	44	6,46	601	5,75	1.129	8,33
Xerencia de Atención Primaria de Santiago	9	1,32	116	1,11	192	1,42
Complexo Hospitalario Arquitecto Macide-Novoa Santos	7	1,03	60	0,57	87	0,64
Área sanitaria de Ferrol	10	1,47	133	1,27	243	1,79
Lugo						
Complexo Hospitalario Xeral-Calde	22	3,23	339	3,25	452	3,33
Xerencia de Atención Primaria de Lugo	29	4,26	375	3,59	475	3,50
Hospital da Costa	14	2,06	160	1,53	260	1,92
Hospital Comarcal de Monforte	10	1,47	145	1,39	237	1,75
Ourense						
Complexo Hospitalario de Ourense	36	5,29	507	4,85	807	5,95
Hospital Comarcal de Valdeorras	13	1,91	147	1,41	274	2,02
Xerencia de Atención Primaria de Ourense	14	2,06	167	1,60	247	1,82
Pontevedra						
Complexo Hospitalario de Pontevedra	20	2,94	326	3,12	435	3,21
Xerencia de Atención Primaria de Pontevedra	13	1,91	140	1,34	215	1,59
Complexo Hospitalario Universitario de Vigo	2	0,29	16	0,15	15	0,11
Xerencia de Atención Primaria de Vigo	25	3,67	283	2,71	484	3,57
Outros	359	52,72	3.077,5	29,47	4.225	31,16
Total	681	100,00	10.444	100,00	13.588	100,00

Distribución da actividade por centro.

Como se pode apreciar na táboa a porcentaxe de actividade descentralizada é do 79%. Este dato pon de relevo o esforzo que se fai por achegar a formación ao profesional para facilitar, na medida do posible, o acceso á formación de cada un deles.

A mesma conclusión dedúcese se analizamos as horas e os certificados emitidos en relación coa descentralización tal e como se recolle nos seguintes gráficos:

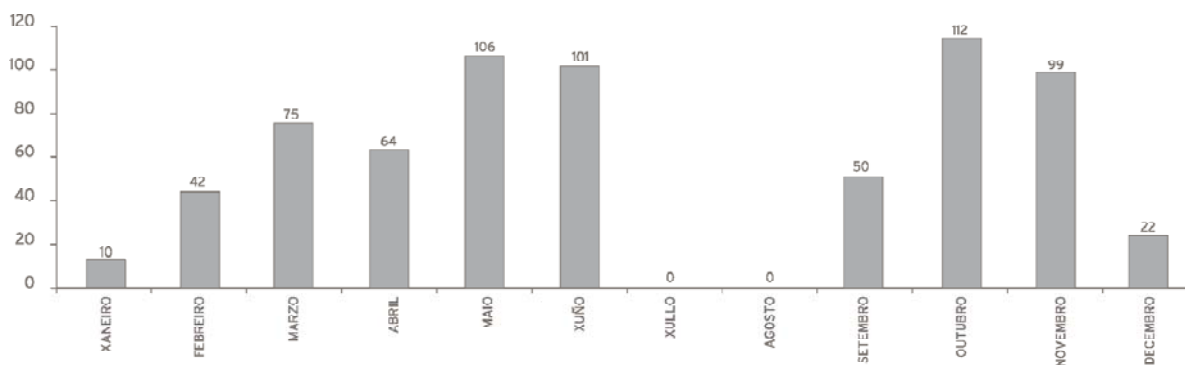
2.1.4. DISTRIBUCIÓN POR MESES DO PLAN DE FORMACIÓN 2007

Como se pode apreciar na seguinte táboa, a Escola desenvolve a súa actividade de formación ao longo de todos os meses do ano agás os de xullo e agosto. Destes meses os que recollen a maior actividade son os de outubro, maio, xuño e novembro, respectivamente, sendo os de xaneiro e decembro os de menor actividade. Este dato pon de relevo o esforzo que se fai por compatibilizar, na medida do posible, o acceso á formación coas necesidades laborais dos profesionais e a administración sanitaria.

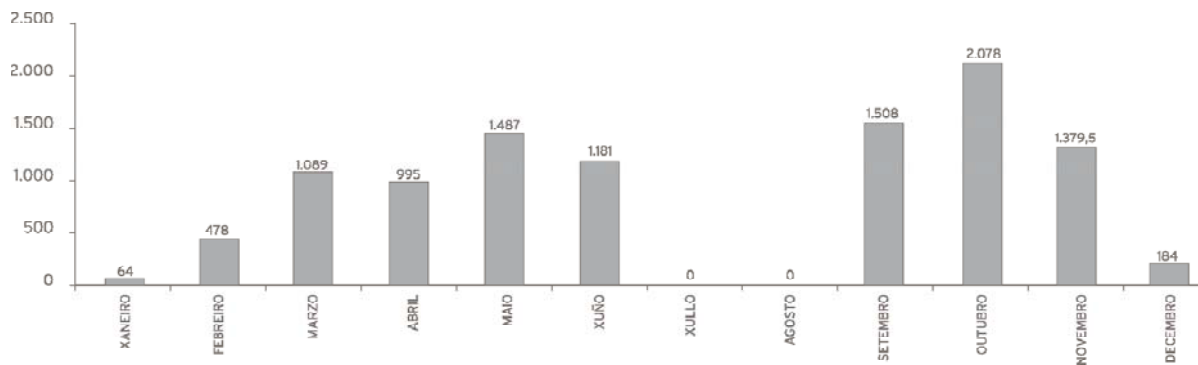
A mesma conclusión dedúcese se analizamos as horas e os certificados emitidos en relación coa distribución temporal:

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
Xaneiro	10	1,47	64	0,61	101	0,74
Febreiro	42	6,17	478	4,58	751	5,53
Marzo	75	11,01	1.089	10,43	1.429	10,52
Abril	64	9,40	995	9,53	1.437	10,58
Malo	106	15,57	1.487	14,24	2.316	17,04
Xuño	101	14,83	1.181	11,31	2.276	16,75
Xullo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Agosto	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Setembro	50	7,34	1.508	14,44	1.045	7,69
Outubro	112	16,45	2.078	19,90	2.120	15,60
Novembro	99	14,54	1.379,5	13,21	1.848	13,60
Decembro	22	3,23	184	1,76	265	1,95
Total	681	100,00	10.444	100,00	13.588	100,00

Distribución de actividades por meses.

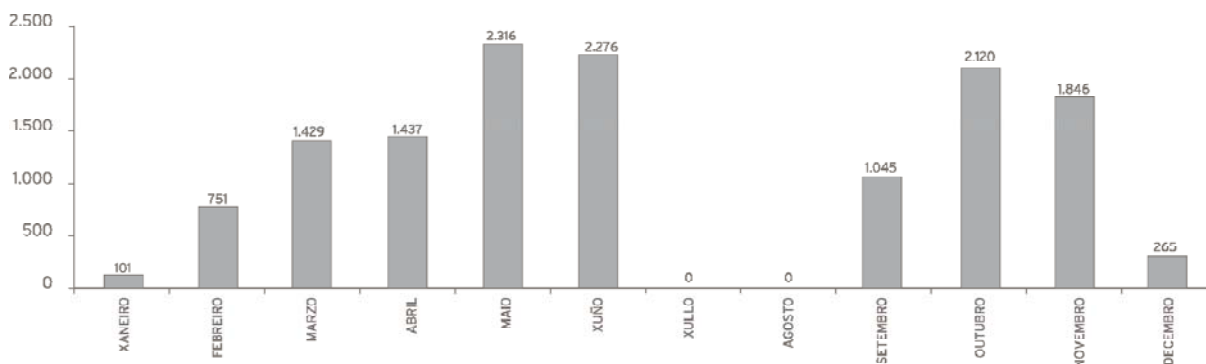

Distribución por meses de actividades totais.

Distribución por meses de horas totais.

Distribución por meses de certificados totais.

2.1.5. DISTRIBUCIÓN POR INTERVALOS DE HORAS DO PLAN DE FORMACIÓN 2007

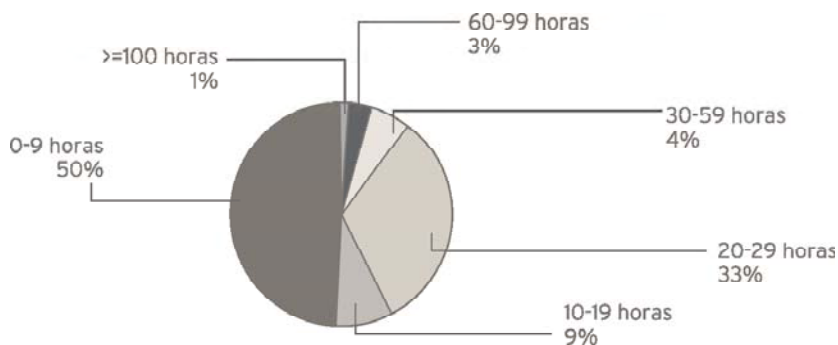
A distribución por intervalos de horas está en relación co tipo de actividade de formación que se imparte. Neste ano 2007, a maior parte da actividade desenvolvida corresponde á actividade de formación continuada polo que está nos intervalos de 0 a 9 horas lectivas (50%) e de 20 a 29 horas (33%), sendo só dun 0,88% a formación que supera as 100 horas lectivas e que está relacionada coa formación de capacitación.

Esta tendencia intentará corrixirse en futuros plans nos que a formación de capacitación, desenvolvida a través de itinerarios propios, tenderá a acadar unha maior presenza neles, todo iso sen descoirdar a formación continuada.

Distribución de actividades por intervalos de horas.

Intervalo horas	Total	%
0-9 horas	341	50,07
10-19 horas	61	8,96
20-29 horas	227	33,33
30-59 horas	27	3,96
60-99 horas	19	2,79
>= 100 horas	6	0,88
Total	681	100,00

Distribución porcentual de actividades por intervalos de horas.

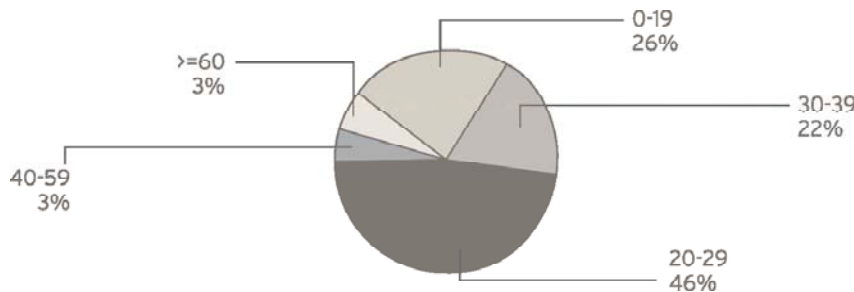
2.1.6. DISTRIBUCIÓN POR NÚMERO DE DESTINATARIOS DA ACTIVIDADE DO PLAN DE FORMACIÓN 2007

A organización dos cursos procura o rendemento das actividades e do alumnado, e baséase en criterios de efectividade en canto ao número de alumnos aos que van dirixidos. Cando os medios de soporte técnico e o programa da actividade o permiten, de media, a capacidade das actividades xira en torno a 30 participantes.

A maior parte das actividades de formación do plan están destinadas a un número de alumnos entre 20 e 29, segundo queda recollido na seguinte táboa:

Nº destinatarios	Actividades
0-19	178
20-29	313
30-39	147
40-59	23
>= 60	20
Total	681

Distribución de actividades por número de destinatarios.

Distribución porcentual de actividades por número de destinatarios.

> RELADORES

A metodoloxía docente empregada na maioría das actividades é a da formación presencial impartida por relatores nomeados de acordo cos contidos programados, seguindo criterios de coñecemento e experiencia contrastada, e desenvolvida a través de relatorios maxistrals ou obradoiros de traballo.

Na xestión da actividade do ano 2007, o número de relatores e relatorios programados en cómputo total e de media foron:

Nº de relatorios	Nº de relatores	Media de relatorios por actividade formativa	Media de relatores por actividade formativa
2.142	1.538	3,15	2,26

No anexo 1 ofrecemos a relación de colaboradores neste ano 2007. Vaia para todos eles o noso agradecemento.

2.2. FORMACIÓN CONTINUADA

As actividades de formación continuada son aquelas destinadas a manter ou mellorar a competencia dos profesionais sanitarios, unha vez obtida a titulación básica ou a especialidade correspondente.

En 2007 as numerosas actividades desenvolvidas pola Fegas en materia de formación continuada estiveron encamiñadas a potenciar o desenvolvemento dos coñecementos, actitudes e habilidades dos profesionais ao servizo da sanidade pública de Galicia.

Neste apartado recóllense as actividades desenvolvidas en cada un dos plan estratéxicos de formación na modalidade presencial.

2.2.1. PLAN DE FORMACIÓN CONTINUA DO PERSOAL DAS INSTITUCIÓNS SANITARIAS DO SERGAS AFCAP

2.2.1.1. Definición e concepto

“Os coñecementos e capacidades dos profesionais das institucións sanitarias do Servizo Galego de Saúde determinan, en gran medida, a calidade dos servizos sanitarios dispensados aos usuarios. Neste sentido, a formación continua amósase como unha das ferramentas máis axeitadas para mellorar e adecuar, pola vía da capacitación dos profesionais, os servizos sanitarios ás demandas dos usuarios.”

Segundo o Convenio de colaboración asinado entre o Servizo Galego de Saúde e a Escola Galega de Administración Sanitaria (FEGAS), durante o ano 2007 á Escola correspóndelle a organización, a xestión e a execución de toda a actividade docente incluída nos plans de formación continua.

O plan vai dirixido ao persoal que presta servizos nas institucións sanitarias xestionadas polo Sergas, así como tamén nos servizos centrais e periféricos do citado organismo. Seguindo a liña estratéxica dos últimos anos, a actividade de formación continuada acadou un alto grao de participación e o obxectivo de lles dar cobertura a todas as profesións que desenvolven os seus servizos.

2.2.1.2. Resumo de actividade AFCAP

Como primeiro aspecto xeral cabe comentar que o número de actividades desenvolvidas no Plan AFCAP foron 271, para un total de 4.109 horas de formación, dato que segue a manter, con respecto a plans anteriores, unha evolución crecente.

Esas 4.109 horas de actividade programada reflicten un incremento do 3,60% con respecto ao ano anterior. Significa un aumento interanual estable na procura de aspectos máis cualitativos que cuantitativos do proxecto, no que o forte pulo se produciu nos primeiros anos do convenio a partir de 1998.

O alto grao de interese e aceptación do plan, por parte dos e das profesionais do sistema, demóstrase no número de solicitudes de preinscrición recibidas e que ascenden a 27.051. No cómputo interanual, o incremento de solicitudes recibidas con respecto ao ano anterior foi de 6.056, o que representa un aumento do 28,84%.

As **solicitudes** admitidas representaron un 26,64% das solicitudes recibidas.

	Solicitudes recibidas	Solicitudes admitidas
AFCAP	27.051	7.205

Nas 271 actividades executadas neste período, a escola achegoulles certificacións a 5.997 alumnos/as. O nivel de aproveitamento dos cursos garda relación coas solicitudes admitidas no plan. Así, a seguinte táboa revela unha porcentaxe do 83,23% certificada.

	Solicitudes admitidas	Certificados expedidos	Porcentaxe certificada
AFCAP	7.205	5.997	83,23

> Acreditación

A acreditación garante a validez da formación para todo o Sistema Nacional de Saúde. Os datos específicos de acreditación AFCAP no ano 2007 reflicten 150 actividades acreditadas, o que significou un 92,02% das actividades acreditables.

	AFCAP
Actividades	271
Actividades acreditables	163
Porcentaxe acreditables	60,15
Actividades acreditadas	150
Porcentaxe acreditada	92,02
Créditos concedidos	408

> Distribución por áreas temáticas

A imbricación da sociedade e a saúde obriga a diagnosticar novos focos que precisen atención e, polo tanto, a abrir liñas programáticas na formación que repercutan na especialización do persoal que ten que enfrontarse con novas decisións e tratamentos. Neste marco dinámico e dinamizador, a ampliación de materias neste ano poderíanse agrupar, de forma esquemática, nos seguintes campos de actuación segundo os programas establecidos.

En canto á distribución por áreas temáticas cabe destacar que é a de asistencia sanitaria a que desenvolve un maior volume de actividade, segundo queda recollido na seguinte táboa:

Actividade AFCAP por áreas temáticas.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certific.	%
Asistencia sanitaria	127	46,86	1.802	43,85	2.775	46,27
Comunicación e atención ao usuario	24	8,86	630	15,33	565	9,42
Administración, xestión e dirección das O.S.	11	4,06	188	4,58	256	4,27
Xestión do coñecemento na organización	21	7,75	342	8,32	356	5,94
Prevenção e promoción da saúde	50	18,45	475	11,56	1.212	20,21
Tecnoloxías	38	14,02	672	16,35	833	13,89
Outros						
Total	271	100,00	4.109	100,00	5.997	100,00

O detalle das actividades de formación impartidas neste programa recóllese, a modo informativo, na seguinte listaxe que quere ser un fiel reflexo dos focos de interese para os profesionais e a súa actualización e modernización:

1. ASISTENCIA SANITARIA

Título

- . A xestión básica dos servizos de enfermaría
- . A xestión da dor en pacientes hospitalizados
- . Abordaxe do tabaquismo en atención primaria
- . Abordaxe do tabaquismo: diagnóstico e tratamento do paciente fumador

- . Actuación do celador co enfermo psiquiátrico
- . Actuación do celador no quirófano
- . Actuación do profesional sanitario ante un caso de malos tratos
- . Atención domiciliaria ao paciente con deterioración cognitiva
- . Atención integral e continuidade de cuidados ao trastorno mental severo na comunidade: dispositivos, programas e servizos
- . Bases anatómico-fisiolóxicas do SNC, enfocadas á patoloxía neurolóxica
- . Básico de actualización de coñecementos e orientación do rol profesional para auxiliares de enfermaría
- . Cirurxía menor en atención primaria
- . Cuidados de enfermaría en cardioloxía
- . Cuidados de enfermaría nas úlceras por presión
- . Cuidados de enfermaría no paciente sometido a ventilación mecánica
- . Cuidados de enfermaría psicoxeriátricos
- . Cuidados de enfermaría a pacientes con EPOC
- . Cuidados de enfermaría no paciente respiratorio
- . Cuidados paliativos e acompañamento a procesos terminais
- . Electrocardiografía básica práctica
- . Electrocardiografía para enfermaría
- . Electroterapia
- . Fundamentos de asistencia sanitaria para celadores
- . Infección nosocomial
- . O celador hospitalario
- . O laboratorio clínico e o proceso asistencial: valoración semiolóxica dos parámetros dos laboratorios clínicos e contribución á mellora
- . Obradoiro de anticoagulación oral para atención primaria
- . Obradoiro de anticoncepción
- . Obradoiro de citoloxías desde atención primaria
- . Obradoiro de diabetes para enfermaría
- . Obradoiro de EPOC e asma
- . Obradoiro de manexo de úlceras en atención primaria
- . Obradoiro de nutrición
- . Obradoiro de vendaxes funcionais en atención hospitalaria
- . Obradoiro da abordaxe do alcoholismo
- . Prevención e atención ás ulceracións crónicas dermatolóxicas
- . Programa da muller desde atención primaria
- . Programa do neno san
- . Psicoxeriatría: programas e avaliación cognitiva en poboación maior
- . Saúde mental: trastornos da personalidade. Psicoxeriatría
- . Sondas urinarias

- . Soporte vital básico
- . Soporte vital básico, primeiros auxilios e trauma
- . Soporte vital avanzado
- . Taller de insulinoaterapia en pediatria
- . Obradoiro de insulinoaterapia nos adultos
- . Técnicas de manexo e condución de utensilios dun traslado sanitario
- . Técnicas neuromusculares para o tratamento da síndrome da dor miofascial e puntos gatillo
- . Triaxe nos servizos de urxencia
- . Úlceras por presión: utilización racional de apósitos especiais
- . Vendaxe funcional

2. PREVENCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE

Título

- . A seguridade no almacenamento de materiais e produtos
- . A xestión do estrés
- . Atención a cuidadores de demencia
- . Curso básico de prevención de riscos laborais
- . Danos á saúde de orixe laboral: conceptos básicos e investigación
- . Educación sanitaria
- . Estrés, técnicas de relaxación, motivación e autoestima

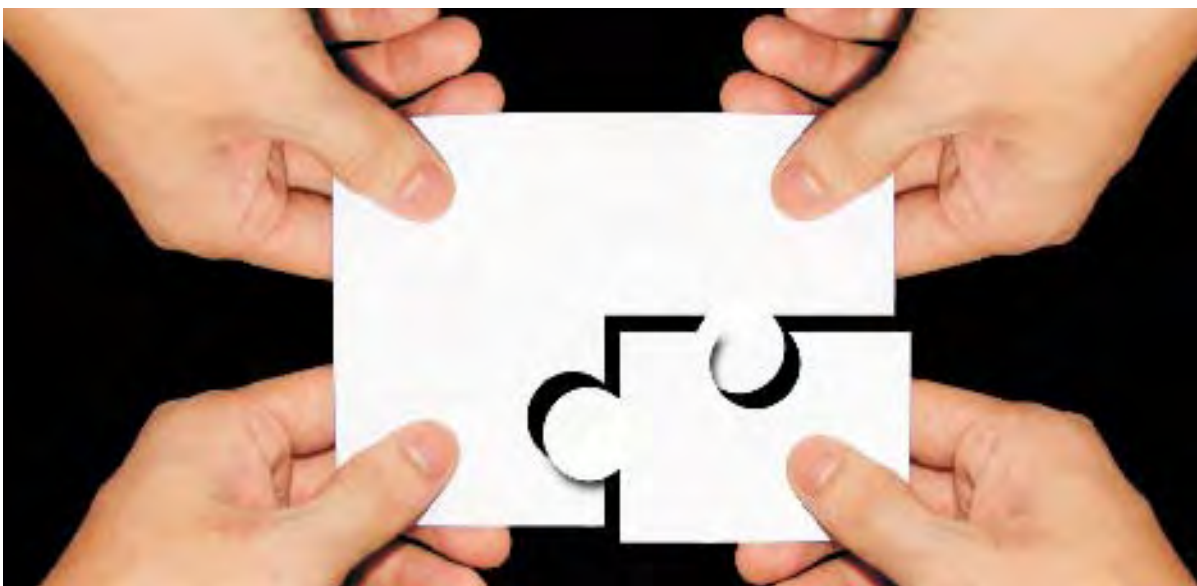

- . Exposición laboral a axentes químicos. Produtos químicos
- . Exposicións laborais a radiacións
- . Factores de risco psicosocial no ámbito sanitario
- . Formación para manipulación de alimentos de alto risco (nivel I)
- . Hospitais libres de tabaco: técnicas de información ao público
- . Obradoiro de educación diabetolóxica
- . Relaxación e técnicas de control do estrés
- . Relaxación e técnicas de control do estrés
- . Riscos de seguridade en tarefas de mantemento
- . Riscos laborais da mobilización de pacientes e cargas
- . Riscos laborais en centros de atención primaria
- . Riscos laborais en cocifas hospitalarias
- . Riscos laborais nas áreas administrativas
- . Riscos laborais nos laboratorios

3. COMUNICACIÓN E ATENCIÓN AO USUARIO

Título

- . A entrevista ao adolescente en atención primaria
- . Análise e solución de problemas. Toma de decisións
- . Atención ao usuario
- . Básico de entrevista clínica
- . Calidade na atención telefónica

- . Comunicación e traballo nun equipo multidisciplinario
- . Habilidades de comunicación para traballadores de atención directa ao público
- . Habilidades de comunicación para traballadores de atención directa ao público
- . Habilidades sociais para a calidade na atención ao usuario: o enfermo e os seus familiares
- . Inglés técnico para persoal sanitario
- . Medio de linguaxe administrativa galega

4. ADMINISTRACIÓN, XESTIÓN E DIRECCIÓN DAS ORGANIZACIÓNS

Título

- . A responsabilidade dos profesionais sanitarios
- . Control e tratamento de residuos hospitalarios
- . Dereitos do paciente: unha atención de calidade
- . Dereitos e obrigas do paciente: información, intimidade, consentimento informado, historia e documentación clínica

5. TECNOLOXÍAS

Título

- . Actuación da lavandaría na hixienización do téxtil hospitalario
- . Citoloxía diagnóstica
- . Elementos básicos do servizo de comidas nas institucións sanitarias
- . Informática e autómatas aplicadas a frío industrial e instalacións de climatización
- . Instalacións de gases medicinais
- . Intranet, internet invisible e correo corporativo
- . Laboratorio clínico: metodoloxía organizativa
- . Limpeza en cociñas hospitalarias
- . Limpeza, desinfección e esterilización de material sanitario
- . Mantemento hospitalario: nivel I
- . Mantemento hospitalario nivel II: novas tendencias en instalacións hospitalarias
- . Obradoiro de espirometrías
- . Obradoiro de técnicas de soldadura
- . Producción industrial en cociñas hospitalarias
- . Producción industrial en cociñas hospitalarias
- . Soldadura por arco voltaico, oxicorte, sphil e novas tecnoloxías
- . Técnicas de bioloxía molecular

6. XESTIÓN DO COÑECEMENTO NA ORGANIZACIÓN

Título

- . Bioética asistencial. Enfoques actuais
- . Busca de información científica en bases de datos bibliográficas: nivel básico
- . Iniciación á metodoloxía da investigación científica
- . Lectura crítica de artigos científicos
- . Lectura crítica de artigos científicos
- . Planificación de coidados de enfermaría: diagnósticos e intervencións (NIC, NOC)

2.2.1.3. Resumo de actividade AFCAP xeográfica e por centros

Como queda reflectido nas seguintes táboas, o Plan AFCAP está totalmente descentralizado impartíndose as distintas actividades de formación nos propios centros de traballo.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
A Coruña	46	16,97	629	15,31	991	16,52
Burela	11	4,06	120	2,92	223	3,72
Cee						
Ferrol	20	7,38	309	7,52	457	7,62
Lugo	28	10,33	462	11,24	558	9,30
Monforte de Lemos	7	2,58	101	2,46	175	2,92
O Barco de Valdeorras	9	3,32	99	2,41	203	3,39
Ourense	36	13,28	535	13,02	809	13,49
Pontevedra	32	11,81	458	11,15	640	10,67
Ribeira						
Santiago de Compostela	37	13,65	621	15,11	864	14,41
Verín						
Vigo	44	16,24	715	17,40	1.033	17,23
Vilagarcía de Arousa						
Outros	1	0,37	60	1,46	44	0,73
Total	271	100,00	4.109	100,00	5.997	100,00

Distribución de actividades AFCAP por localidade.

Distribución de actividades AFCAP por centro.

		Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certif.	%
	Centralizados para toda a comunidade	2	0,74	40	0,97	23	0,38
A Coruña	Complexo Hospitalario Universitario Juan Canalejo	26	9,59	440	10,71	607	10,12
	X.A.P. da Coruña-Ferrol (Área A Coruña)	19	7,01	169	4,11	356	5,94
	Complexo Hospitalario Universitario de Santiago	26	9,59	465	11,32	649	10,82
	Xerencia de Atención Primaria de Santiago	9	3,32	116	2,82	192	3,20
	Complexo Hospitalario Arquitecto Macide-Novoa Santos	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Área sanitaria de Ferrol	10	3,69	133	3,24	243	4,05
Lugo	Complexo Hospitalario Xeral-Calde	14	5,17	295	7,18	303	5,05
	Xerencia de Atención Primaria de Lugo	14	5,17	167	4,06	255	4,25
	Hospital da Costa	11	4,06	120	2,92	223	3,72
	Hospital Comarcal de Monforte	7	2,58	101	2,46	175	2,92
Ourense	Complexo Hospitalario de Ourense	24	8,86	376	9,15	589	9,82
	Hospital Comarcal de Valdeorras	9	3,32	99	2,41	203	3,39
	Xerencia de Atención Primaria de Ourense	12	4,43	159	3,87	220	3,67
Pontevedra	Complexo Hospitalario de Pontevedra	19	7,01	318	7,74	425	7,09
	Xerencia de Atención Primaria de Pontevedra	13	4,80	140	3,41	215	3,59
	Complexo Hospitalario Universitario de Vigo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Xerencia de Atención Primaria de Vigo	16	5,90	190	4,62	329	5,49
	Outros	40	14,76	781	19,01	990	16,51
	Total	271	100,00	4.109	100,00	5.997	100,00

2.2.1.4. Resumo de actividade AFCAP por meses

Un dos aspectos cualitativos no que se incidiu foi o da planificación temporal, é dicir, a distribución das actividades no maior número de meses factible, de xeito que o calendario formativo acadase os principios de racionalidade e eficacia.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
Xaneiro	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Febreiro	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Marzo	31	11,44	453	11,02	705	11,76
Abril	44	16,24	729	17,74	984	16,41
Malo	57	21,03	816	19,86	1.263	21,06
Xuño	49	18,08	671	16,33	1.079	17,99
Xullo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Agosto	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Setembro	18	6,64	360	8,76	426	7,10
Outubro	41	15,13	576	14,02	892	14,87
Novembro	31	11,44	504	12,27	648	10,81
Decembro	0	0,00	0	0,00	0	0
Total	271	100,00	4.109	100,00	5.997	100,00

Distribución de actividades AFCAP por meses.

Tendo en conta as dúas fases anuais de convocatoria e inscrición (febreiro e xuño) e os períodos vacacionais, a táboa reflicte unha uniformidade mensual na oferta formativa, o que permite aos destinatarios unha mellor opción de flexibilidade, xa que integran un sector profesional con peculiaridades de dispoñibilidade.

Dende a perspectiva organizativa, a uniformidade amosa un uso racional dos medios tanto materiais como persoais.

2.2.1.5. Distribución por intervalos de horas do plan AFCAP

A asignación por curso do número de horas ao longo do ano sería a que segue:

Intervalo de horas	AFCAP
0-9 horas	96
10-19 horas	54
20-29 horas	109
30-59 horas	9
60-99 horas	3
>= 100 horas	0
Total	271

2.2.1.6. Distribución por número de destinatarios da actividade do plan AFCAP

A organización dos cursos procura o rendemento das actividades e do alumnado e baséase na efectividade; en canto ao número de alumnos aos que van dirixidos, os cursos organízanse tal como mostra a seguinte táboa de datos:

Nº de destinatarios	AFCAP
0-19	15
20-29	142
30-39	113
40-59	1
>= 60	0
Total	271

A estrutura para impartir as actividades fórmase a través de **relatorios**. Na formación AFCAP para o ano 2007 de media correspondéronlle a cada actividade tres relatorios e os **relatores** precisos que se utilizaron foron un total de 524. Os datos de funcionamento dos relatorios serían os seguintes:

	Actividades totais	Nº de relatorios	Nº de relatores	Media de relatorios por actividade formativa	Media de relatores por actividade formativa
AFCAP	271	799	524	2,95	1,93

As actividades poderíanse agrupar xenericamente segundo diferentes obxectivos e destinatarios en: formación para grupos profesionais concretos; para atender grupos especiais de pacientes por razón social, epidemiolóxica, etc.; formación para procesos ou procedementos específicos de asistencia ou tratamento; atendendo ao funcionamento e organización das institucións e implantación e uso de aparellos tecnolóxicos ou tecnoloxías; por razón de seguridade e prevención de riscos laborais; ou actividades encamiñadas aos usuarios, de comunicación e de administración nos servizos sanitarios.

A planificación de actividades enmárcase nas diferentes funcións e reordenacións da organización do sistema público sanitario e a consecuente necesidade de prestar novos servizos nos diferentes tramos de atención. O plan anual de formación trata de cubrir estas novas necesidades co fin último de mellorar a atención ao usuario e optimizar o funcionamento das institucións sanitarias.

2.2.2. PLAN ESTRATÉXICO DE FORMACIÓN PEF

2.2.2.1. Definición e concepto

Nel desenvólvense todas as actividades docentes incluídas dentro do Plan Estratéxico de Formación (PEF) dos traballadores e traballadoras ao servizo da sanidade pública galega.

Enmarcado no Convenio de colaboración entre a Consellaría de Sanidade e o seu organismo autónomo, SERGAS, a Escola Galega de Administración Sanitaria ten como función deseñar conxuntamente e executar o plan de formación e reciclaxe profesional en materia de administración e xestión sanitaria, sociosanitaria, saúde pública e asistencia sanitaria de todos os traballadores, tanto da Consellaría de Sanidade como do SERGAS.

2.2.2.2. Resumo de actividade PEF

A execución do Plan PEF para o ano 2007 supuxo o desenvolvemento de 331 actividades que abrangueron un total de 5.514 horas lectivas. A través deste plan, admitíronse 8.266 solicitudes de inscrición das presentadas e indican unha porcentaxe do 50,80% das solicitudes enviadas.

	Solicitudes recibidas	Solicitudes admitidas
PEF	16.273	8.266

En referencia ao ano anterior, o interese dos profesionais do sector sanitario en Galicia incrementouse nesta etapa como demostra o número rexistrado de solicitudes que aumentaron nun 17%.

Os resultados dende a perspectiva de asistencia e superación dos contidos dos cursos ao longo do ano, quedan reflectidos no resumo dos **certificados** expedidos pola Escola tal como segue:

Solicitudes admitidas	Certificados expedidos	Porcentaxe certificada
8.266	6.427	77,75

> Acreditación

Os cursos acreditados do PEF e os créditos concedidos distribuíronse na forma que indica a táboa:

	PEF
Actividades	331
Actividades acreditables	146
Porcentaxe acreditables	44,11
Actividades acreditadas	142
Porcentaxe acreditada	97,26
Créditos concedidos	499

É importante sinalar e destacar a función da Escola en xestionar os créditos das actividades realizadas. Do mesmo xeito que nos datos presentados para a formación AFCAP, a ratio actividades acreditables / actividades acreditadas acadou un alto grao (preto do 100%).

> Distribución por áreas temáticas

Neste plan estratéxico, e sen ter en conta as diferentes edicións que se poidan realizar para cada curso, a distribución de actividades de formación, horas e certificados nas distintas áreas temáticas quedan reflectidas na seguinte táboa:

Actividades PEF por áreas temáticas.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certific.	%
Asistencia sanitaria	57	17,22	956	17,34	955	14,86
Comunicación e atención ao usuario	46	13,90	598	10,85	728	11,33
Administración, xestión e dirección das O.S.	87	26,28	2.557	46,37	1.609	25,04
Xestión do coñecemento na organización	19	5,74	348	6,31	355	5,52
Prevenção e promoción da saúde	85	25,68	571	10,36	2.399	37,33
Tecnoloxías	24	7,25	468	8,51	381	5,93
Outros	13	3,93	16	0,29	0	0,00
Total	331	100,00	5.514	100,00	6.427	100,00

Nos datos porcentuais, en canto a actividades realizadas durante o ano, obsérvase unha uniformidade nas distintas áreas que se axusta ao obxectivo do PEF.

O detalle das actividades de formación impartidas neste plan recóllese, a modo informativo, na seguinte listaxe:

1. ASISTENCIA SANITARIA

Título

- . Obradoiro de anticoncepción en atención primaria
- . O proceso de doazón e transplante
- . Manexo da tuberculose resistente a fármacos
- . Carteira de servizos do SNS
- . Violencia de xénero. Prevención e atención
- . Formador de formadores en cuidados de enfermaría no paciente con EPOC
- . Cuidados de enfermaría en pacientes con EPOC
- . Fomento e consello da lactación materna
- . Radiólogos do PGDPCM: actualización de criterios de avaliación radiográfica en cribado mamográfico
- . Obradoiro de intervención logopédica a nenos xordos de 0-3 anos
- . Seminario sobre instrumentos de avaliación, cribado e psicodiagnóstico en drogodependencias: nivel básico
- . Seminario sobre instrumentos de avaliación e psicodiagnóstico en trastornos aditivos. Nivel avanzado
- . Formación sobre habilidades en saúde mental para profesionais dos centros asistenciais de drogodependencias: nivel básico
- . Obradoiro de atención a drogodependentes
- . Obradoiro de abordaxe do alcoholismo
- . Coordinación de saúde mental e atención primaria: interconsulta e enlace con atención primaria e unidades de xestión clínica

- . Seminario de saúde mental: psicoterapias breves
- . Seminario de saúde mental: interconsultas
- . Saúde mental infantil: relacións precoces pais/fillos e intervencións terapéuticas
- . Seminario de saúde mental: psicoxeriatria. Depresión no ancián
- . Implantación do programa galego para a detección da xordeira en período neonatal en maternidades privadas
- . Saúde sexual e reprodutiva en atención primaria
- . Formación continuada en saúde bucodental
- . Actualización no diagnóstico e tratamento da patoloxía oral
- . Cirurxía menor bucodental
- . Mellora da capacidade resolutiva en atención primaria
- . Plans de cuidados de enfermaría (NANDA, NOC, NIC) - módulo III
- . Formador de formadores no manexo das UPP

2. PREVENCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE

Título

- . Programas e actividades dos servizos de prevención II
- . Curso principios en prevención de riscos laborais
- . Curso básico de prevención de riscos laborais
- . Danos á saúde de orixe laboral: conceptos básicos e investigación
- . Riscos laborais en centros de atención primaria
- . Riscos laborais en cocifñas
- . Riscos de seguridade en tarefas de mantemento
- . Riscos laborais derivados da exposición aos fármacos citostáticos
- . Riscos laborais da mobilización de pacientes e cargas
- . Riscos laborais nos laboratorios
- . Factores de risco psicosocial no ámbito sanitario
- . Riscos laborais nas áreas administrativas
- . Exposicións laborais a radiacións
- . Riscos laborais dos axentes biolóxicos
- . Exposición laboral a axentes químicos. Produtos químicos
- . Actualizacións sobre a infección polo VIH/sida e a tuberculose. Importancia da prevención e detección precoz
- . Prevención e control das infeccións de transmisión sexual
- . XI xornada centralizada de formación continuada en vacinas
- . XI xornada de formación continuada en vacinas (xornadas provinciais)
- . Seguridade na utilización dos medicamentos: farmacovixilancia
- . Obradoiro de actualización en técnicas de diagnóstico audiolóxico infantil
- . Alcohól: abordaxe preventiva dos problemas derivados do seu consumo
- . Detección e intervención temperá con menores que usan ou abusan do consumo de drogas
- . A prevención no ámbito familiar

- . Cannabis: informe da Comisión Clínica da Delegación do Goberno para o Plan Nacional sobre Drogas
- . Cocaína: consideracións clínicas. Percepción de risco e pautas preventivas
- . Xornada sobre investigación de brochos de EOA
- . Adestramento en counselling, partindo do problema do VIH/sida e a tuberculose
- . Protección radiolóxica en radioloxía intervencionista
- . Programa de garantía de calidade no ámbito do radiodiagnóstico dental
- . Aplicación práctica do programa de prevención e control da lexielose
- . Análise de situación, propostas de actuación e programas preventivos ante o consumo de drogas en contornos recreativos
- . Terapia acuática para familias de nenos con necesidades especiais
- . SIAC de vixilancia epidemiolóxica
- . Desfibrilación externa semiautomática
- . Xornada sobre seguridade de pacientes
- . Plan de formación continuada en prevención de drogodependencias

3. COMUNICACIÓN E ATENCIÓN AO USUARIO

Título

- . Humanización no ámbito sanitario
- . Actualización das normas ortográficas do idioma galego
- . Comunicación e atención ao usuario no ámbito da administración sanitaria
- . Dirección e xestión da comunicación nas institucións sanitarias
- . Análise e solución de problemas. Toma de decisións. Negociación e xestión de conflitos
- . Comunicación e traballo nun equipo multidisciplinario
- . Comunicación e traballo nun equipo multidisciplinario
- . Habilidades de comunicación na relación co paciente

- . Entrevista motivacional
- . Obradoiro de entrevista clínica co adolescente
- . Como dar malas noticias
- . Tarxeta sanitaria e aseguramento: nivel básico
- . Tarxeta sanitaria e aseguramento: nivel avanzado
- . Desenvolvemento de habilidades en traballo social
- . A área administrativa no SAP
- . Atención aos familiares das vítimas de accidentes de tráfico
- . Voluntariado e saúde: as achegas dos voluntarios nas diferentes unidades e servizos hospitalarios
- . Hixiene alimentaria para manipuladores de alimentos

4. ADMINISTRACIÓN, XESTIÓN E DIRECCIÓN DAS ORGANIZACIÓNS SANITARIAS

Título

- . A responsabilidade dos profesionais sanitarios
- . Protección de datos e adaptación á LOPD
- . Nova lexislación comunitaria de hixiene alimentaria
- . Consentimento informado
- . Comunicación escrita, elaboración de informes
- . Teórico-práctico sobre avaliacións específicas de riscos laborais
- . Actualización na nova normativa sobre código técnico da edificación (CTE)
- . Producción normativa e elaboración de informes
- . Actualización clínica en patoloxía osteomuscular, pneumolóxica cardiolóxica e psiquiátrica
- . Novas formas de xestión: hospitais de alta resolución
- . Xestión por procesos
- . Inspección en industrias da carne
- . Inspección en industrias lácteas: auditorías
- . Inspección en industrias da pesca
- . Inspección sanitaria en establecementos de obtención de carnes frescas
- . Avaliación prerrequisitos do sistema APPCC
- . Vixilancia e control de substancias químicas
- . Intercambio electrónico de datos
- . Catalogación central de produtos e provedores no Sergas
- . Avanzado en calidade para mandos intermedios e persoal de aprovisionamento
- . Básico de calidade
- . Avanzado de calidade
- . Obradoiro sobre seguimento de procesos e indicadores conforme a norma ISO 9001:2000
- . Facturación a terceiros no Servizo Galego de Saúde
- . Xestión económica e orzamentaria
- . A contabilización de expedientes no sistema ACP. Introducción á xestión económica e contratación administrativa

- . Aseguramento, convenios internacionais e facturación a terceiros
- . Aseguramento, convenios internacionais e facturación a terceiros
- . Obradoiro de cargos a terceiros para persoal non sanitario
- . Introducción aos modelos analíticos para a toma de decisións
- . Valoración da dependencia
- . SIAC de atención primaria
- . SIAC avanzado de atención primaria
- . Xestión clínica para xefes dos SAP
- . Aspectos legais e forenses
- . A contabilización de expedientes no sistema ACP. Introducción á xestión económica e contratación administrativa
- . Diplomado en sanidade
- . Xornada experiencias en xestión sanitaria: accesibilidade e esperas nos sistemas públicos de saúde
- . Codificación clínica coa CIE-9-MC 5ª edición
- . Dirección e implantación de sistemas de xestión da calidade en sistemas de información sanitaria
- . SIAC de demanda e actividade asistencial en atención especializada
- . Protección de datos e adaptación á LOPD
- . Máster en dirección e xestión de servizos sanitarios
- . Codificación básico acceso a SIAC-HA
- . A Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia. Tramitación de expedientes de subvencións
- . Obradoiro de introdución ao modelo EFQM
- . Máster en alta dirección sanitaria
- . Obradoiro sobre medición da satisfacción do cliente conforme á norma ISO 9001:2000

5. TECNOLOXÍAS

Título

- . Adestramento para a realización de mamografías de cribado e control de calidade
- . Formación continuada para TER do Programa galego de detección precoz do cancro de mama
- . Acreditación electrónica dos profesionais, tarxeta Chip e a súa aplicación no proxecto IANUS
- . Programa galego de detección precoz do cancro de mama
- . Formación para formadores da plataforma Mestre
- . Imaxe médica dixital
- . O historial clínico electrónico: IANUS
- . Infraestruturas: cableado estruturado e instalacións de centro de proceso de datos
- . Seguridade nas redes de telecomunicacións
- . Sistemas de almacenamento de información en rede
- . Linguaxe unificada de modelado (UML)
- . Metodoloxía e estándares tecnolóxicos para a adquisición e desenvolvemento de aplicacións
- . Fundamentos de ITIL
- . Estándares de comunicación da información en contornos sanitarios (HL7, XML, etc.)

- . Tecnoloxías Microsoft Sharepoint
- . Administración de IBM Websphere Application Server ND E J2EE

6. XESTIÓN DO COÑECEMENTO NA ORGANIZACIÓN

Título

- . Metodoloxía de investigación. Nivel intermedio
- . Bases de datos bibliográficas de enfermaría
- . Metodoloxía docente e avaliativa para titores de residentes e colaboradores docentes de formación especializada
- . Metodoloxía docente e avaliativa para titores de residentes e colaboradores docentes de formación especializada
- . Formación de formadores para a prevención e a atención da violencia de xénero
- . Investigación e avaliación en drogodependencias
- . Obradoiro sobre modelos de axuste de risco en investigación sobre avaliación de servizos de saúde
- . II Xornadas de programación docente da formación continuada
- . Metodoloxía de avaliación das actividades a distancia no sistema acreditador da formación continuada das profesións sanitarias da Comunidade Autónoma de Galicia
- . Investigación cualitativa: nivel avanzado
- . Elaboración e publicación de artigos científicos (licenciados sanitarios)
- . Curso presentación de proxectos de investigación en convocatorias autonómicas e estatais
- . Curso normas éticas e de boa práctica clínica na investigación sanitaria
- . Xestión de proxectos de investigación
- . Deseño e realización de ensaios clínicos
- . Actualización en bioética

Resulta destacable a maior centralización das actividades formativas deste plan, con respecto ao programa AFCAP, sustentada nas súas características diferenciadoras, tanto en obxectivos como en destinatarios da formación.

2.2.2.4. Resumo de actividade PEF por meses

Distribución de actividades PEF por localidade.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
A Coruña	28	8,46	307	5,57	484	7,53
Burela	3	0,91	40	0,73	37	0,58
Cee	3	0,91	32	0,58	49	0,76
Ferrol	14	4,23	145	2,63	218	3,39
Lugo	28	8,46	272	4,93	467	7,27
Monforte de Lemos	3	0,91	44	0,80	62	0,96
O Barco de Valdeorras	5	1,51	64	1,16	84	1,31
Ourense	28	8,46	326	5,91	525	8,17
Pontevedra	25	7,55	711	12,89	432	6,72
Ribeira	2	0,60	28	0,51	44	0,68
Santiago de Compostela	144	43,50	3.042	55,17	2.997	46,63
Verín						
Vigo	34	10,27	343	6,22	521	8,11
Vilagarcía de Arousa	4	1,21	68	1,23	65	1,01
Outros	10	3,02	92	1,67	442	6,88
Total	331	100,00	5.514	100,00	6.427	100,00

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certif.	%
Centralizados para toda a comunidade	111	33,53	2.724	49,40	2.376	36,97
A Coruña						
Complexo Hospitalario Universitario Juan Canalejo	1	0,30	16	0,29	12	0,19
X.A.P. da Coruña-Ferrol (Área A Coruña)	6	1,81	72	1,31	111	1,73
Complexo Hospitalario Universitario de Santiago	15	4,53	124	2,25	397	6,18
Xerencia de Atención Primaria de Santiago						
Complexo Hospitalario Arquitecto Macide-Novoa Santos						
Área sanitaria de Ferrol						
Lugo						
Complexo Hospitalario Xeral-Calde	7	2,11	36	0,65	138	2,15
Xerencia de Atención Primaria de Lugo	12	3,63	128	2,32	181	2,82
Hospital da Costa	3	0,91	40	0,73	37	0,58
Hospital Comarcal de Monforte	3	0,91	44	0,80	62	0,96
Ourense						
Complexo Hospitalario de Ourense	7	2,11	84	1,52	150	2,33
Hospital Comarcal de Valdeorras	4	1,21	48	0,87	71	1,10
Xerencia de Atención Primaria de Ourense	2	0,60	8	0,15	27	0,42
Pontevedra						
Complexo Hospitalario de Pontevedra						
Xerencia de Atención Primaria de Pontevedra						
Complexo Hospitalario Universitario de Vigo						
Xerencia de Atención Primaria de Vigo	7	2,11	43	0,78	119	1,85
Outros	153	46,22	2.147	38,94	2.746	42,73
Total	331	100,00	5.514	100,00	6.427	100,00

Distribución de actividades PEF por centro.

Excluíndo os meses de verán, non hai un movemento significativo na estrutura temporal da planificación das actividades PEF en canto ao número.

2.2.2.5. Distribución por intervalos de horas do plan PEF

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
Xaneiro	2	0,60	24	0,44	25	0,39
Febreiro	3	0,91	206	4,82	165	2,57
Marzo	19	5,74	178	3,23	446	6,94
Abril	20	6,04	266	4,82	453	7,05
Malo	47	14,20	595	10,79	869	13,52
Xuño	52	15,71	510	9,25	1.197	18,62
Xullo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Agosto	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Setembro	32	9,67	1.148	20,82	619	9,63
Outubro	71	21,45	1.502	27,24	1.228	19,11
Novembro	65	19,64	841	15,25	1.160	18,05
Decembro	20	6,04	184	3,34	265	4,12
Total	331	100,00	5.514	100,00	6.427	100,00

Distribución de actividades PEF por meses.

A acción formativa do plan concentra a duración das actividades cara a dous intervalos diferenciados, como se pon de manifesto na seguinte táboa global de distribución de horas; é dicir, cursos de ata 9 horas e de 20 a 29 horas.

Intervalo horas	PEF
0-9 horas	185
10-19 horas	3
20-29 horas	118
30-59 horas	18
60-99 horas	1
>= 100 horas	6
Total	331

2.2.2.6. Distribución por número de destinatarios da actividade do plan PEF

Co interese de equilibrar a calidade na formación a través dun número adecuado de alumnos/as e atender as altas taxas de solicitudes de participación, a distribución das actividades en canto ao número de destinatarios resultou da seguinte forma:

Nº de destinatarios	PEF
0-19	115
20-29	151
30-39	33
40-59	17
>= 60	15
Total	331

Na actividade desenvolvida no Plan Estratéxico de Formación do ano 2007, o número de relatorios e relatores que participaron nel en cómputo total e de media foron os seguintes:

Nº de relatorios	Nº de relatores	Media de relatorios por actividade formativa	Media de relatores por actividade formativa
1.126	871	3,40	2,63

2.2.3. PLAN DE FORMACIÓN PARA A CALIDADE NA PRESCRICIÓN DE MEDICAMENTOS CPM

2.2.3.1. Definición e concepto

Na actualidade é frecuente a dispoñibilidade de diversas alternativas farmacoterapéuticas para a resolución dunha mesma situación clínica. Esta amplitude de medidas terapéuticas pode ser, por un lado, beneficiosa para axudar a individualizar os tratamentos e pode ser un elemento adverso para a selección dos medicamentos. A variabilidade na prescripción pode desencadear perdas de eficacia (non se conseguen os resultados esperados) ou de eficiencia (bo resultado con custos elevados).

Por este motivo, a calidade na prescripción dos medicamentos constitúe un elemento vital no sistema nacional de saúde. A mellora da calidade esixe a capacitación continua e actualizada dos médicos na utilización dos recursos farmacoterapéuticos.

Para desenvolver unha estratexia formativa de carácter integral, eficiente e capaz de lle dar cobertura a un colectivo profesional de tal magnitude, o **Consello Interterritorial do SNS** destinou contribucións económicas a todas as comunidades autónomas, que son as responsables do deseño, o desenvolvemento e a avaliación da formación.

Na **Comunidade Autónoma de Galicia** responde e adapta ao ámbito sanitario galego as directrices recollidas no **Programa de Formación Continua no Uso Racional do Medicamento para Facultativos Médicos do Sistema Nacional de Saúde**, parte do Plan aprobado polo Consello Interterritorial para o ano 2007.

O plan ten os seguintes principais **obxectivos**:

- Diminución na variabilidade no tratamento de certas patoloxías, non xustificable pola incerteza terapéutica
- Selección dos medicamentos na práctica clínica baixo os criterios de evidencia científica: eficacia, seguridade, pertinencia e custo
- Utilización adecuada dos novos principios activos
- Fomento do uso dos medicamentos xenéricos

O plan de formación para a calidade na prescripción inclúe tres grandes áreas:

1. Actividades de formación
2. Apoio á docencia
3. Apoio á prescripción

As actividades desenvolvidas pola Escola, en relación a este plan, circunscríbense estrictamente as actividades de formación.

2.2.3.2. Resumo actividades de formación CPM

O cómputo total de cursos executados foi de 79. A súa planificación realizouse nun total de 821 horas. A finalidade do plan, en todo caso, é chegar ao maior número posible de destinatarios e ofrecer a formación precisa para o desenvolvemento do plan de xestión. A resposta á divulgación e publicidade do novo plan de formación transcendeu de forma positiva:

	Solicitudes recibidas	Solicitudes admitidas
CPM	2.027	1.941

As peticións de formación atendidas no ano 2007 alcanzan o 95,75% das recibidas, unha importante e positiva taxa para a nova implantación de funcionamento na prescrición do medicamento.

O nivel de asistencia ás actividades organizadas, en virtude dos **certificados** expedidos (1.164), é dun 59,97%.

Solicitudes admitidas	Certificados expedidos	Porcentaxe certificada
1.941	1.164	59,97

> Acreditación

	CPM
Actividades	79
Actividades acreditables	34
Porcentaxe acreditables	43,04
Actividades acreditadas	16
Porcentaxe acreditada	47,06
Créditos concedidos	65

En comparación cos dous plans de actuación anteriores de AFCAP e PEF rexístrase unha cobertura menor de acreditación (47,06%) debido á inmediatez e posta en marcha do CPM na súa execución.

En canto ás áreas **temáticas**, as actividades concéntranse en dous grandes apartados:

- > Contidos xenéricos: centradas en aspectos metodolóxicos da selección e avaliación de medicamentos.
- > Contidos específicos: orientadas á actualización terapéutica nas patoloxías ou problemas de saúde máis prevalentes.

Dentro da estrutura temática da Escola, as áreas e a súa distribución de execución quedan como segue:

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certific.	%
Asistencia sanitaria	1	1,27	30	3,65	24	2,06
Comunicación e atención ao usuario	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Administración, xestión e dirección das O.S.	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Xestión do coñecemento na organización	70	88,61	782,5	95,31	1.090	93,64
Prevenición e promoción da saúde	1	1,27	8	0,97	50	4,30
Tecnoloxías	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Outros	7	8,86	-	0,00	-	0,00
Total	79	100,00	821	100,00	1.164	100,00

Durante o ano 2007 as edicións do curso quedaron da seguinte forma, segundo os títulos dos temas que se trataron:

Curso

- . Plans de cuidados de enfermaría (NANDA, NOC, NIC) - módulo II
- . Programas e actividades dos servizos de prevención
- . Curso formación de formadores on line
- . Investigación cualitativa: nivel básico
- . Obradoiro de variabilidade na práctica médica
- . Conceptos básicos e ferramentas de localización da información científica
- . Ferramentas, busca e recuperación da información nas bases de datos do Institut for Scientific Information (ISI)
- . Base de datos IME/IBECS
- . Xestor de referencias bibliográficas Endnotes
- . Farmacovixilancia
- . Actualización terapéutica en pediátría de atención primaria
- . Seminario de formación en patoloxía dual en saúde mental e adiccións
- . A prescrición razoada de medicamentos: técnica e ética
- . A prescrición de medicamentos no SNS
- . Xornada de actualización e consenso na terapéutica das infeccións pediátricas prevalentes
- . Formación intermedia de cuidados paliativos
- . A prescrición de medicamentos no SNS
- . Seminario de formación en patoloxía dual en saúde mental e adiccións
- . Curso farmacoterapéutica baseada na evidencia
- . Obradoiro de investigación en enfermaría
- . Como facer unha revisión clínica con fontes MBE
- . Guías de práctica clínica I
- . Guías de práctica clínica II
- . Medicina baseada na evidencia
- . A prescrición razoada de medicamentos: técnica e ética
- . Escritura de artigos científicos

2.2.3.3. Resumo de actividade CPM xeográfica e por centros

Os datos reunidos seguintes sinalan a tendencia xeográfica na execución das actividades CPM coa concentración centralizada para toda a Comunidade na sede da Escola.

Distribución de actividades CPM por centro.

	Nº de activ.	%	Nº de horas	%	Nº de certif.	%
Centralizados para toda a comunidade	16	20,25	180,5	21,99	246	21,13
A Coruña						
Complexo Hospitalario Universitario Juan Canalejo	1	1,27	8	0,97		
X.A.P. da Coruña-Ferrol (Área A Coruña)	1	1,27	62	7,55	22	1,89
Complexo Hospitalario Universitario de Santiago	3	3,80	12	1,46	83	7,13
Xerencia de Atención Primaria de Santiago						
Complexo Hospitalario Arquitecto Macide-Novoa Santos	3	3,80	28	3,41	27	2,32
Área sanitaria de Ferrol						
Lugo						
Complexo Hospitalario Xeral-Calde	1	1,27	8	0,97	11	0,95
Xerencia de Atención Primaria de Lugo	1	1,27	20	2,44	9	0,77
Hospital da Costa						
Hospital Comarcal de Monforte						
Ourense						
Complexo Hospitalario de Ourense	3	3,80	12	1,46	28	2,41
Hospital Comarcal de Valdeorras						
Xerencia de Atención Primaria de Ourense						
Pontevedra						
Complexo Hospitalario de Pontevedra	1	1,27	8	0,97	10	0,86
Xerencia de Atención Primaria de Pontevedra						
Complexo Hospitalario Universitario de Vigo	2	2,53	16	1,95	15	1,29
Xerencia de Atención Primaria de Vigo	1	1,27	20	2,44	20	1,72
Outros	46	58,23	446,5	54,38	693	59,54
Total	79	100,00	821	100,00	1.164	100,00

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
A Coruña	8	10,13	106	12,92	93	7,99
Burela	1	1,27	2	0,24	8	0,69
Cee	0	0,00	0		0	0,00
Ferrol	4	5,06	48	5,85	35	3,01
Lugo	3	3,80	90	10,97	41	3,52
Monforte de Lemos	1	1,27	2	0,24	13	1,12
O Barco de Valdeorras	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ourense	8	10,13	112	13,65	95	8,16
Pontevedra	4	5,06	38	4,63	59	5,07
Ribeira	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Santiago de Compostela	26	32,91	262,5	31,99	553	47,51
Verín	1	1,27	2	0,24	13	1,12
Vigo	7	8,86	128	15,60	86	7,39
Vilagarcía de Arousa	1	1,27	2	0,24	18	1,55
Outros	15	18,99	28	3,41	150	12,89
Total	79	100,00	821	100,00	1.164	100,00

Distribución de actividades CPM por localidade.

2.2.3.4. Resumo de actividade CPM por meses

A diferenza da programación dos plans de formación anteriores, CPM non se executa de xeito distributivo ao longo do ano xa que o obxectivo é a formación inmediata dos profesionais para a implantación dun novo modelo de medicamento e a súa prescrición.

	Nº de actividades	%	Nº de horas	%	Nº de certificados	%
Xaneiro	8	10,13	40	4,88	76	6,53
Febreiro	39	49,37	212	25,84	586	50,34
Marzo	25	31,65	458	55,82	278	23,88
Abril	0	0,00	0,00	0,00	0	0,00
Maio	2	2,53	76	9,26	184	15,81
Xuño	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Xullo	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Agosto	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Setembro	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Outubro	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Novembro	3	3,80	34,5	4,20	40	3,44
Decembro	2	2,53	0,00	0,00	0	0,00
Total	79	100,00	821	100,00	1.164	100,00

2.2.3.5. Distribución por intervalos de horas do plan CPM

En canto á distribución do número de receptores e á duración por cada curso, organizouse de forma que levase consigo efectividade e axilidade na formación; decidiuse programar as actividades nun número de entre 0-20 persoas na maioría dos cursos no que fose factible e cun intervalo de duración amplamente dominante de 0-9 horas.

Intervalo horas	CPM
0-9 horas	60
10-19 horas	4
20-29 horas	0
30-59 horas	0
60-99 horas	15
>= 100 horas	0
Total	79

2.2.3.6. Distribución por número de destinatarios da actividade do plan CPM

As actividades de formación van dirixidas a:

- > Médicos residentes.
- > Médicos do Sergas, tanto de atención especializada como de atención primaria.

Nº de destinatarios	CPM
0-19	48
20-29	20
30-39	1
40-59	5
>= 60	5
Total	79

A asignación para o desenvolvemento da formación específica do medicamento neste período sumou un total de 143 relatores a través dos 217 relatorios que se impartiron. Isto fixa unha media de dous relatores por actividade e mantén a liña de eficacia e operatividade en relación cos outros plans de formación e da Escola.

	Actividades totais	Nº de relatorios	Nº de relatores	Media de relatorios por actividade formativa	Media de relatores por actividade formativa
CPM	79	217	143	2,75	1,81

2.3. FORMACIÓN DE CAPACITACIÓN

Dende a Escola entendemos por formación de capacitación unha formación que permita adquirir competencia profesional nunha área de coñecemento ou de investigación. Polo tanto, as actividades que formen parte deste tipo de formación serán as que habiliten en novidosas competencias profesionais, obrigando a promover unha formación destinada ao beneficio dos cidadáns e das organizacións sanitarias.

Necesariamente incluirán no seu deseño curricular: relatorios teóricos e prácticos, traballo individual, traballo en grupo, titorías individuais e proxectos de fin de estudos.

2.3.1. DIPLOMADO EN SANIDADE

Este ano 2007 celebrouse a 10ª edición do curso de Diplomado en Sanidade.

O obxectivo do curso é achegar aos profesionais sanitarios de Galicia ás diversas disciplinas da saúde pública e ás técnicas necesarias para a detección, interpretación, control e avaliación dos problemas de saúde da poboación.

O curso ten unha duración de 250 horas acreditadas, das que 75 corresponden á elaboración e exposición dun traballo práctico.

Dos 96 interesados en cursar os estudos, nesta nova edición accederon 28 persoas. O número de solicitudes con respecto ao ano anterior aumentou nun 47%.

> Contido. Módulos

6 módulos temáticos e un módulo práctico.

- . Módulo I: demografía e sistemas de información sanitaria
- . Módulo II: métodos e técnicas para a realización de estudos epidemiolóxicos
- . Módulo III: busca bibliográfica e lectura crítica de artigos científicos
- . Módulo IV: planificación e programación sanitarias
- . Módulo V: organización sanitaria e políticas de saúde
- . Módulo VI: estratexias e programas de Saúde Pública
- . Módulo VII: traballo de campo

> Ficha técnica:

- . Lugar de celebración: Fegas. Santiago de Compostela
- . Coordinadora xeral do curso: Mª Eugenia Lado Lema
Técnica superior do Servizo de Seguridade Alimentaria
- . Coordinador docente do curso: Xurxo Hervada Vidal
Subdirector xeral de Epidemioloxía e Sistemas de Información
- . Organiza: Escola Galega de Administración Sanitaria. FEGAS
- . Conveniado a efectos de homologación: Escuela Nacional de Sanidad

2.3.2. MÁSTER EN ALTA DIRECCIÓN SANITARIA

Destinado á capacitación de xestores cun alto grao de responsabilidade na xestión xeral, profundo coñecemento do sector sanitario e as súas problemáticas específicas e familiarizados co manexo das habilidades directivas.

O curso diríxese tanto a directivos sanitarios en activo como a profesionais do sector con experiencia e ao cargo da xestión de institutos, áreas de xestión ou servizos.

Realizado coa colaboración da Universidade de Santiago de Compostela e desenvolvido a través do Instituto y Dependencia SL., outorga o título de Máster en Alta Dirección Sanitaria.

Ten unha duración de 500 horas distribuídas ao longo do período lectivo 2007-2008, cunha metodoloxía de formación *blended-learning*, que combina sesións presenciais con teleformación.

Participan un número total de 38 alumnos.

> Bloques temáticos

- . Bloque I: introdución metodolóxica
- . Bloque II: introdución á xestión
- . Bloque III: o sector sanitario
- . Bloque IV: xestión asistencial
- . Bloque V: xestión dos servizos de soporte
- . Bloque VI: temas emerxentes
- . Bloque VII: calidade
- . Bloque VIII: desenvolvemento directivo

> Ficha técnica

- . Sede: Escola Galega de Administración Sanitaria
- . Directores e coordinadores científicos:
 - . Berta Rivera Castiñeira
Directora da Escola Galega de Administración Sanitaria
 - . Jesús Caramés Bouzán
Director xerente do Complexo Hospitalario Universitario de Santiago de Compostela
 - . José María Fraga Bermúdez
Decano da Facultade de Medicina e Odontoloxía da Universidade de Santiago de Compostela

2.3.3. MÁSTER EN DIRECCIÓN E XESTIÓN DE SERVIZOS SANITARIOS

Máster en colaboración coa Escola para as Administracións Públicas de Caixanova. Edición Pontevedra.

O obxectivo fundamental do programa é o de contribuír á mellora da xestión sanitaria en Galicia a través da formación dos seus directivos e xestores actuais e potenciais.

É un programa pensado para profesionais da saúde cunha metodoloxía activa e participativa orientada á consecución das competencias específicas de xestión: experiencias e *benchmarking* para coñecer outros modos de xestión, casos de estudo para mellorar na toma de decisións, traballo en equipo para compartir experiencias e adquirir a necesaria empatía, proxectos para pór en práctica os coñecementos adquiridos e a aplicar nos propios servizos, e formación *outdoor* para lograr un ambiente de cooperación na propia aula e lograr maiores niveis de aprendizaxe no persoal e no humano.

Son destinatarios deste programa todos aqueles profesionais con titulación universitaria que desexen afondar na xestión no ámbito sanitario e sociosanitario.

O número de admitidos na edición de 2007 foi de 29 alumnos.

A súa estrutura é modular e ten unha duración total de 510 horas en sesións presenciais de 5 horas de duración. Para a obtención do título é necesaria a elaboración e presentación dun proxecto final que garde relación cos conceptos xerados no curso á realidade dunha organización ou servizo sanitario.

> Bloques temáticos

- . Bloque I: experto en persoas no ámbito sanitario
- . Bloque II: a xestión económico-financeira e o control nos servizos sanitarios
- . Bloque III: dirección e organización de centros sanitarios
- . Bloque IV: a xestión das operacións e a calidade nos servizos sanitarios
- . Proxecto: diagnóstico e deseño dun plan integral dun centro ou servizo sanitario

2.4. TELEFORMACIÓN

Como ben sabemos, a sociedade das tecnoloxías da información e comunicación trouxo consigo un gran cambio en moitos aspectos da nosa vida que afecta tanto ao eido cotián como ao desenvolvemento profesional. A ese cambio non é allea a formación; todo o contrario, esta encontra nelas un contorno no que se poden poñer en marcha formas e estratexias diferentes ás que se viñan usando tradicionalmente no ambiente académico e, máis concretamente, na formación continuada e de capacitación dos profesionais.

Dende a Escola, en resposta ás novas expectativas, querémonos sumar a eses cambios impulsando o desenvolvemento dunha oferta de teleformación de calidade dirixida á formación continuada e de capacitación dos e das profesionais.

Para iso cómpre dispoñer dunha aula virtual propia da Escola que permita incrementar a oferta de actividades de teleformación baseadas, conceptual e metodoloxicamente, nos seguintes criterios definitorios:

- > Conceptualmente, entendida como formación a distancia, combinando os elementos pedagóxicos necesarios co apoio das novas tecnoloxías, isto é: a instrución directa clásica, as prácticas, os contactos en tempo real (presenciais ou chat) e os contactos diferidos (titores, foros de debate, correo electrónico).
- > Un deseño metodolóxico que combine perfectamente tres variables fundamentais:
 - A **distancia** transaccional, entendida non como distancia física entre o docente e o discente, senón como falta de diálogo.
 - A **desestruturación** do ensino, concibido sempre cunha estrutura modular, escalable e adaptable ás necesidades concretas de cada ámbito de aplicación.

- A repartición do **tempo** de formación, deseñada fundamentalmente en relación coas necesidades do discente e non do docente, sendo esta última unha variable crítica para conseguir un ensino de calidade.

O feito de facer desaparecer as barreiras temporais e espaciais inherentes á formación presencial permite unha maior flexibilidade e adaptación ás necesidades dos destinatarios e, consecuentemente, un maior **acceso** dos profesionais á actividade formativa.

Durante este ano 2007, a Escola estivo a traballar no deseño e desenvolvemento da súa propia plataforma de teleformación, que pensamos será unha realidade para o ano 2008. Por outra banda, desenvolveu a oferta formativa programada nesta modalidade utilizando a plataforma Mestre, que é o contorno virtual de ensinanza-aprendizaxe deseñado pola Consellaría de Sanidade da Xunta de Galicia mediante a adaptación da plataforma educativa de teleformación *moodle*.

Os datos rexistrados confirman unha boa recepción e demanda de prazas. Nos 14 cursos ofertados pola Escola para o ano 2007 houbo 2.154 solicitudes de inscrición. O máis salientable e diferenciador é a posibilidade que houbo de lles dar resposta como admitidas a 1.132 desas solicitudes, o que se traduce en cubrir o 52,55% da demanda.

Por termo medio, establecéronse 50 alumnos por curso, o que supón achegar a formación a un número superior de inscritos por curso se o comparamos coa aprendizaxe presencial. O límite de admisión por actividade vén condicionado polos criterios de metodoloxía que garantan a calidade.

As actividades realizadas repartíronse do seguinte xeito segundo os **plans de actuación** descritos con anterioridade.

Actividades por plans de actuación	
AFCAP	1
PEF	8
CPM	5

A distribución das actividades en canto á **temática** corresponderon a:

Actividades por temática	
Cursos de prevención e promoción da saúde	8
Cursos de xestión do coñecemento na organización	2
Cursos de calidade na prescrición de medicamento	4

Indícase a tendencia con que a Escola comeza esta nova etapa de teleformación mediante a **relación** das distintas actividades no 2007:

- . Curso básico de prevención de riscos laborais (2ª edición)
- . Curso principios en prevención de riscos laborais (1ª edición)
- . Curso principios en prevención de riscos laborais (2ª edición)
- . Curso principios en prevención de riscos laborais (3ª edición)
- . Curso principios en prevención de riscos laborais (4ª edición)
- . Curso principios en prevención de riscos laborais (5ª edición)
- . Curso principios en prevención de riscos laborais (6ª edición)
- . Curso básico de prevención de riscos laborais (1ª edición)
- . Curso presentación de proxectos de investigación en convocatorias autonómicas e estatais (1ª edición)
- . Curso farmacoterapéutica baseada na evidencia (1ª edición)
- . Como facer unha revisión clínica con fontes MBE (1ª edición)
- . Guías de práctica clínica I (1ª edición)
- . Guías de práctica clínica II (1ª edición)
- . Medicina baseada na evidencia (1ª edición)

Algún **exemplo** de teleformación: curso de principios en prevención de riscos laborais

Principios en prevención de riscos laborais	
Obxectivos	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formar en conceptos básicos e normativos en prevención de riscos laborais 2. Sensibilizar aos traballadores e traballadoras en prevención de riscos 3. Divulgar a política preventiva do Sergas 4. Informar das actividades preventivas levadas a cabo no Sergas 5. Cumprir cos principios e obxectivos do Plan Xeral de Prevención de Riscos Laborais (PXPRL)
Contidos	<ul style="list-style-type: none"> . Lei de prevención de riscos laborais e regulamento dos servizos de prevención . Lexislación en prevención de riscos laborais aplicable ao Sergas <ul style="list-style-type: none"> . Conceptos básicos en prevención de riscos laborais na IISS . Sistema de xestión da prevención de riscos laborais . Plan xeral de prevención de riscos laborais do Sergas . Metodoloxía de avaliación de riscos no Sergas
Destinatarios	<ol style="list-style-type: none"> 1. Persoal sanitario e de xestión e servizos xerais das II.SS. do Sergas que sexan mandos intermedios ou delegados de prevención 2. Resto de persoal sanitario e de xestión e servizos xerais das IISS do Sergas
Nº de horas	4
Nº de alumnos	50

2.5. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE

2.5.1. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE DA ESCOLA

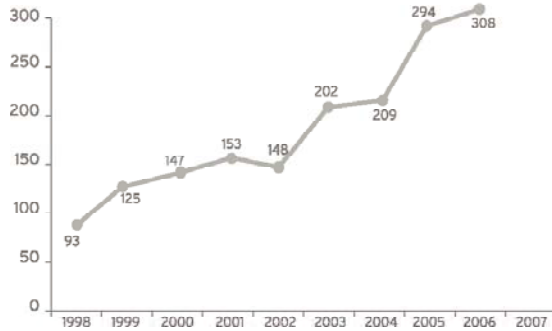
Neste apartado preséntase a evolución da Escola en canto ás actividades e aos parámetros máis significativos, que resaltamos de modo específico para o ano 2007, en comparativa cos datos anteriores dende o ano 1998, momento de posta en marcha da Escola.

2.5.2. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE DE FORMACIÓN

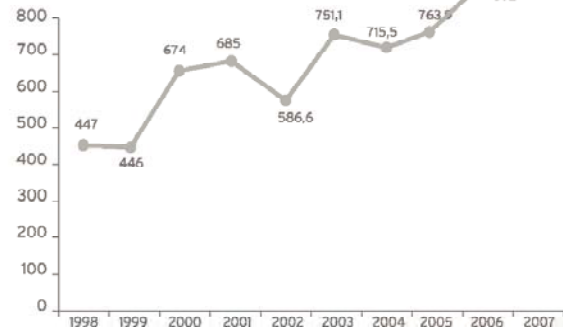

É salientable no gráfico de evolución en canto ao número de actividades, o incremento sostido ao longo do tempo e o repunte neste ano que nos ocupa. Comparando co gráfico de horas totais podemos extraer como primeira conclusión que se optou por unha política de **maior número de actividades de menos horas** de duración.

EVOLUCIÓN DO NÚMERO DE ACTIVIDADES ACREDITADAS

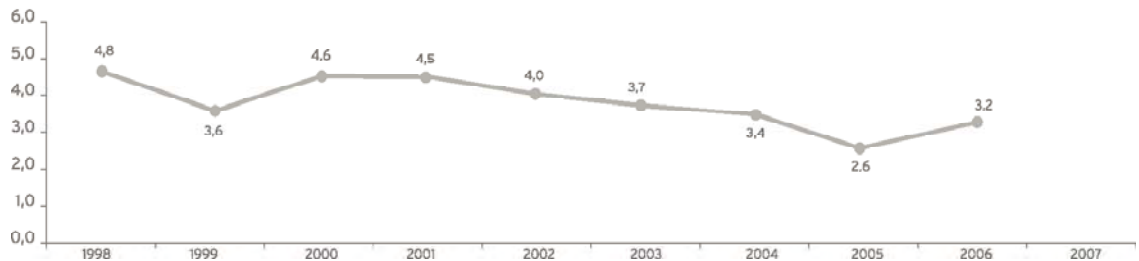

EVOLUCIÓN DO NÚMERO DE CRÉDITOS CONCEDIDOS

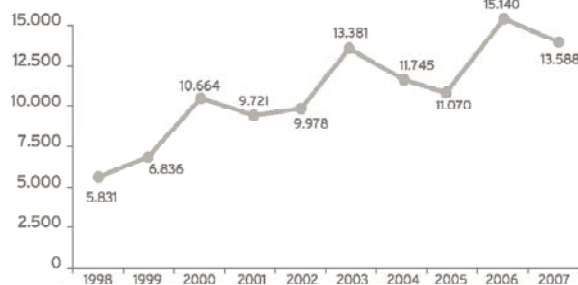
Un dos obxectivos e liñas de actuación máis importantes para a formación en calquera ámbito é o número de créditos e actividades acreditadas, o cal permite afianzar a ensinanza e a súa calidade. Nos dous gráficos anteriores amósase a continuidade no crecemento dende o inicio da Escola, que ten que ver tamén co número superior de accións formativas.

EVOLUCIÓN DA MEDIA DE CRÉDITOS CONCEDIDOS POR ACTIVIDADE ACREDITADA

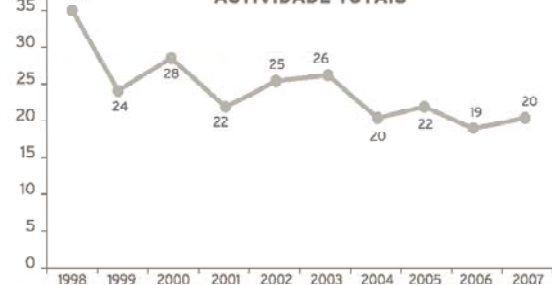

Para as actividades acreditadas, a media de créditos por actividade resulta dúas décimas máis que o anterior ano, aínda que a curva de evolución xera certa tendencia de descenso que ten máis que ver, como se pode ver máis adiante, coa implementación por primeira vez de actividades relacionadas co Plan do Medicamento.

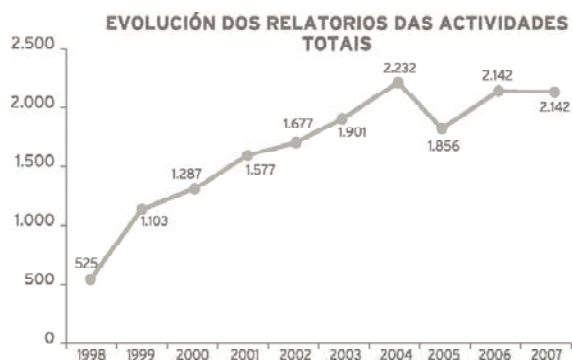
EVOLUCIÓN DOS CERTIFICADOS TOTAIS

NÚMERO MEDIO DE CERTIFICADOS POR ACTIVIDADE TOTAIS

O número total de certificados descendeu aínda que o detalle por actividade se mantén sobre a media xeral de 20.

O número de relatorios crece cada ano, e téndese a estabilizar o número de relatores, o que está en relación coa execución de varias edicións dunha mesma actividade de formación en distintas localidades, para así facilitar o acceso á formación dun maior número de profesionais.

2.5.1. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE DE FORMACIÓN PLAN AFCAP

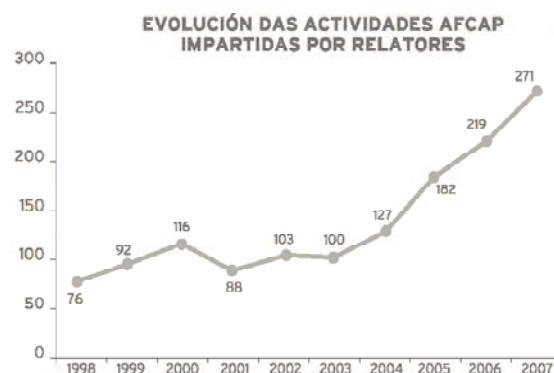

O número de actividades desenvólvese dentro dun contorno estable de crecemento nos últimos 5 anos. Non obstante, o número de horas das actividades en cómputo global creceu en máis de 100 horas, polo tanto pódese inferir a tendencia a facer máis amplos os cursos en número de horas en detrimento de aumentar o número de actividades.

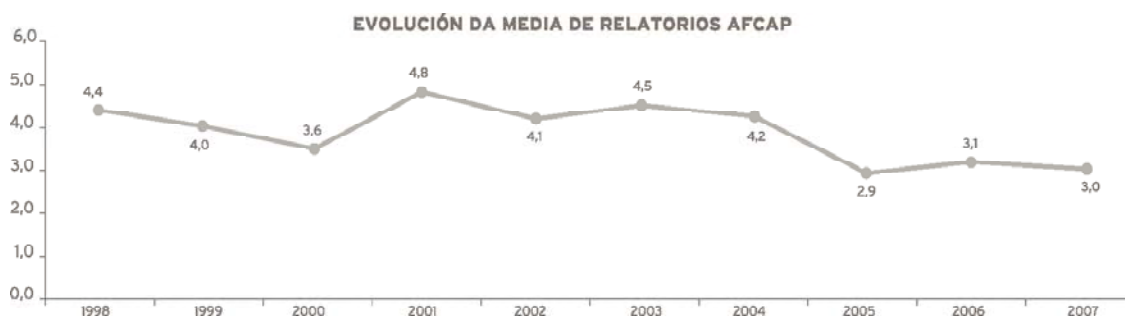

Año	Certificados AFCAP	Certificados por actividade AFCAP
1998	2.654	27
1999	2.727	22
2000	3.834	25
2001	3.470	24
2002	4.196	24
2003	3.892	23
2004	4.866	25
2005	6.398	25
2006	6.680	24
2007	5.997	22
Total	38.717	241

Descenso de certificados en cómputo global e parcial por actividade. Por termo medio superan ou certifican as actividades máis de 20 alumnos por curso en todo o período de estudo.

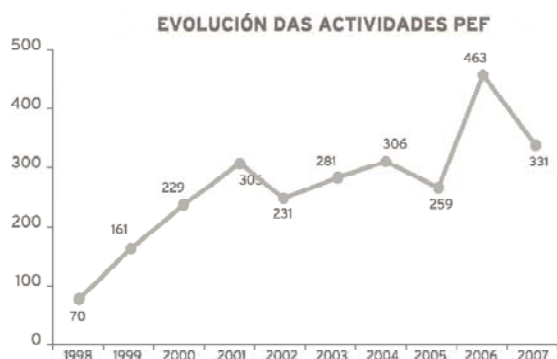

Tanto o número de relatorios coma de relatores se incrementaron con respecto ao ano anterior e dentro dunha evolución constante de crecemento dos últimos anos.

O crecemento dos relatorios, tal como vimos no gráfico anterior, ten máis que ver co crecemento do número de actividades que co crecemento por actividade, tal como mostra a media de relatorios AFCAP con respecto ao número total de actividades.

2.5.2. EVOLUCIÓN DA ACTIVIDADE DE FORMACIÓN PEF

Hai un descenso no número de actividades e no número de horas no Plan PEF. Con respecto ao ano anterior a minoración é sobre todo no número de actividades xa que o ano 2006 sufriu un brusco incremento que non obstante non se traduciu no número de horas que se vén mantendo nos últimos anos en cómputo total.

Ano	Certificados PEF	Certificados por actividade PEF
1998	3.177	45
1999	4.109	26
2000	6.830	30
2001	6.251	20
2002	5.782	25
2003	8.493	30
2004	5.866	19
2005	4.672	18
2006	8.161	18
2007	6.427	19
Total	64.411	250

O descenso de número de certificados ten relación co menor número de actividades adicadas no plan PEF. Por actividade mantívose a media, que é similar aos anos inmediatamente anteriores.

O número de relatorios e relatores no PEF caeu con respecto ao ano anterior. Non obstante, a seguinte táboa rexistra que o termo medio de relatorios por actividade apenas experimentou cambio, xa que na tendencia de organización dos cursos optouse por unha redución xeral de relatorios.

Ano	Media de relatorios por actividade PEF
1998	3,0
1999	5,3
2000	4,4
2001	4,8
2002	6,0
2003	5,4
2004	5,3
2005	5,4
2006	3,2
2007	3,4

2.6. POLÍTICA DE CALIDADE

A Asociación Española de Normalización e Certificación (AENOR) certifica que o Sistema de Xestión da Calidade adoptado pola FEGAS para a xestión da formación do persoal da Consellaría de Sanidade e o SERGAS en materias de Saúde Pública e Administración Sanitaria é conforme coas esixencias da Norma Española **UNE-EN ISO 9001:2000 Sistemas de Xestión da Calidade**.

A política de calidade vixente no ano 2007, de carácter público, fai referencia aos seguintes principios:

Transcorridos máis de sete anos dende a creación e posta en funcionamento da Escola e unha vez dimensionada a súa actividade docente, a súa estrutura e os seus medios humanos e materiais, resulta ineludible definir e executar sen

máis dilación unha política de calidade da Escola, sen que isto supoña admitir que toda a actividade docente e de publicacións realizada ata agora estea falta dela; antes ao contrario, o que se pretende a partir de agora é definir, estruturar e protocolizar unha política de calidade que mellore o xa conseguido ao respecto ata agora. Todo o persoal da Escola debe ser consciente de que para alcanzar o éxito e prestar un servizo axeitado ás necesidades dos participantes nas súas actividades debe esforzarse continuamente. Para isto, establécense os seguintes principios de funcionamento sobre os que vai xirar un Sistema de Xestión da Calidade:

➤ Ofrecer un produto formativo que responda ás esixencias da organización -Consellaría de Sanidade e SERGAS- e ás necesidades de formación dos seus traballadores, coñecidas a través dos estudos realizados ao respecto.

➤ Prestar unha atención axeitada aos participantes nas actividades docentes da Escola, establecendo as medidas organizativas que correspondan e dispoñendo da loxística necesaria.

➤ Someter as publicacións, periódicas ou non, da Escola, aos estándares de calidade que rexen para a elaboración e difusión de publicacións científicas e divulgativas.

➤ Fomentar a capacitación do persoal da Escola e asegurar que execute o seu traballo segundo os procedementos e instrucións do sistema de xestión da calidade.

O Sistema de Calidade da FEGAS aplícase a todos os **procesos** que interveñen na “Formación e Perfeccionamento do Persoal da Consellaría de Sanidade e do SERGAS en Materias de Saúde Pública e Administración Sanitaria”, e polo tanto, afecta a toda persoa involucrada na organización e que desempeñe calquera deses procesos.

Para este informe de Memoria 2007 imos salientar o **procedemento de Medición de satisfacción** que a Escola establece como método para recoller información dos alumnos e como así consta no Manual de calidade da Fegas.

As fontes principais para obter información dos clientes acerca do nivel de satisfacción dos servizo prestados son as enquisas de satisfacción, que se distinguen en dous tipos de enquisas, avalían os cursos, dende dúas posicións: a primeira é a visión dos alumnos sobre a achega do relator e a segunda é a visión do alumno sobre o curso.

Os datos de medición de satisfacción dos clientes recollidos nos indicadores de seguimento a través das enquisas antes mencionadas para o ano 2007, e a súa evolución, quedan reflectidos na seguinte táboa:

	2004	2005	2006	Límites	2007
Cursos avaliados/ total de cursos realizados	89,08%	96,28%	92,90%	>80%	90,90%
Enquisas cubertas/ nº de alumnos certificados	50,21%	78,13%	85,90%	>70%	83,00%
Valoración media dos cursos	8,34	8,24	8,12	>8	8,62
% de cursos por debaixo do 80% da media	12	11	15		5
Valoración media dos relatores	8,30	8,25	8,34	>8	8,63
% de relatores por debaixo de 5	3	6	1		0,10

Os resultados das enquisas para o ano da análise pon de manifesto o cumprimento dos límites no grao de satisfacción do alumnado. A progresión anual dos índices reflicte a efectividade nas medidas de mellora e correctivas que cada ano retroalimenta o sistema de xestión da Escola.

A análise dos resultados das enquisas de satisfacción permite medir a relevancia das opinións e dos comentarios expresados libremente nas enquisas cualitativas polas persoas que asistiron aos cursos da Escola. Da análise das opinións rexistradas destácase:

1. En relación cos contidos e as metodoloxías:

. A análise cualitativa revelou unha demanda importante do aumento das actividades teórico-prácticas

2. En relación coa organización:

. Na análise das enquisas revelou a necesidade dun mellor axuste entre a actividade formativa e o perfil dos asistentes

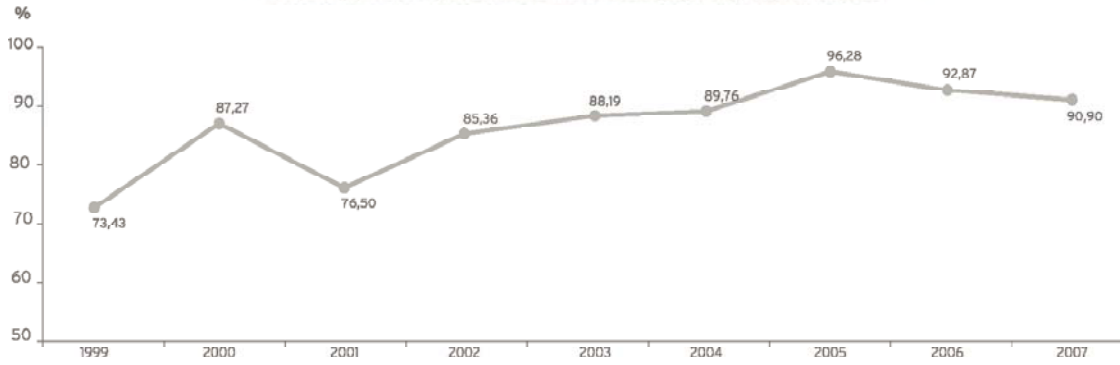
Con respecto á documentación entregada, hai que observar que, neste caso, a análise cualitativa recolle que ao redor dun 74% se declara de acordo ou moi de acordo coa boa calidade do material.

Como factor relevante para a organización como é a atención ao alumnado por parte do persoal da Escola durante os cursos, as enquisas transmiten que un 77,7% dos alumnos declaran estar de acordo ou moi de acordo con ter recibido unha atención boa.

2.6.1. RESUMO DE CALIDADE INTERANUAL

EVOLUCIÓN DA PORCENTAXE DE AVALIACIÓN DAS ACTIVIDADES

ACTIVIDADE DE APOIO E DIFUSIÓN

Espazo aberto de intercambio e innovación

A formación permanente e a reciclaxe profesional non só dependen de cursos e seminarios. Un labor formativo completo e competente necesita, ademais, pór en marcha outras actividades non menos importantes que constitúan un espazo aberto de intercambio de información e transferencia de coñecementos profesionais.

Dende a FEGAS entendemos por transferencia de coñecemento a transmisión eficiente de ideas, resultados de investigación e distintas capacidades prácticas, entre os distintos actores implicados no proceso -profesionais sanitarios, organismos de investigación, universidades e a propia sociedade-, que permita o desenvolvemento de novos produtos e servizos que repercuten na mellora da calidade de vida e nos resultados en saúde da poboación. As actividades de difusión e transferencia, respectivamente, alimentan e favorecen estes procesos de saúde da cidadanía.

Dada a complexidade do Sistema Sanitario Público de Galicia, tanto polo número de profesionais que nel traballan como polos distintos centros e institucións que o compoñen, resulta ás veces difícil intercambiar opinións e resultados sobre todo o que se está facendo a diario. Dende a FEGAS estamos en disposición de posibilitar un espazo que permita transferir ese coñecemento xerado así como recoñecer publicamente as achegas cara á mellora continua do sistema e do servizo prestado á cidadanía dos e das profesionais da nosa sanidade.

E todo iso sustentado nas distintas competencias outorgadas á Escola e recoñecidas nos seus fins, como son:

- . O apoio á avaliación de novas tecnoloxías.
- . A realización de estudos sanitarios e a elaboración de documentación especializada.
- . A creación e difusión de publicacións e a xestión dun fondo bibliográfico.
- . O asesoramento e colaboración con entidades públicas e privadas sobre calquera materia relacionada coa saúde
- . A creación de bolsas e premios que axuden á difusión do coñecemento.
- . A organización de congresos e reunións de carácter científico e de especialistas no sector sanitario.

Durante este ano 2007, a Escola marcouse como obxectivo fundamental a planificación e deseño dese espazo de desenvolvemento e innovación e establecendo tres liñas básicas de actuación, a desenvolver ao longo dos vindeiros anos, así

como o inicio dalgunhas actuacións concretas que permitan a súa difusión entre os potenciais usuarios dela. Esas liñas básicas de actuación son as seguintes:

> ACTIVIDADES DE APOIO E INNOVACIÓN

. **Programa de estímulo á formación e investigación:** co que se establecen os premios e bolsas FEGAS, que recoñecen a realización de actividades innovadoras no ámbito da formación continúa, premian a publicación en revistas científicas de resultados de traballos de investigación feitos en Galicia no campo da saúde e apoian aquelas actividades de participación en congresos, xornadas e reunións de carácter científico, nacionais e internacionais, nos que se presenten resultados de estudos.

. **Programa de estímulo á produción científica:** co que se establece a edición dos Documentos de Traballo FEGAS para ofrecer un espazo público de colaboración e diálogo, ademais dunha oportunidade para a difusión rápida dos últimos avances en diferentes áreas da sanidade.

> ACTIVIDADES DE INTERCAMBIO E COLABORACIÓN

. **Foros de debate por un mundo máis saudable:** teñen como obxecto reunir personalidades de distintos ámbitos para crear un espazo de debate e reflexión sobre aspectos de interese no ámbito sanitario.

. **Seminarios** “Experiencias en xestión sanitaria”,

. **Programa de participación e colaboración:** promovendo e coordinando proxectos de colaboración -formativos e de difusión do coñecemento- con institucións públicas e privadas no ámbito nacional e internacional fundamentalmente nos campos da saúde pública e a administración sanitaria.

> ACTIVIDADES DE DIFUSIÓN

. **Plan editorial da Escola:** co que se pretende recoller o coñecemento e experiencia existentes no ámbito das ciencias da saúde e transformalos nun activo intelectual dispoñible ao trasladar a soportes físicos ou electrónicos aqueles contidos de interese para os e as profesionais dos distintos ámbitos e sectores da sanidade.

. **Biblioteca virtual FEGAS:** coa que se pretende acoller, entre outros recursos, toda a documentación producida pola Escola en cada unha das súas actividades e presentar a información dun xeito estruturado e accesible que faga posible recuperala en calquera momento e dende calquera lugar polos distintos profesionais da sanidade.

. **Desenvolvemento dun novo espazo web da escola:** concebido como parte activa e esencial do sistema de recursos para a aprendizaxe e a investigación dos e das profesionais que acceden á actividade da Escola, e como espazo multidisciplinario de intercambio de información e transferencia de coñecementos.

3.1. ACTIVIDADES DE APOIO E INNOVACIÓN

Un espazo facilitador e de recoñecemento do labor da comunidade científica

Como queda recollido nestas páxinas, a FEGAS conta entre os seus fins co de fomentar a formación e a investigación no ámbito sanitario na Comunidade Autónoma de Galicia.

Tamén queda sinalada a nosa misión como escola, que non é outra que a de contribuír dunha maneira activa ao enriquecemento do capital humano da nosa sanidade a través dun proceso de continua actualización de coñecementos cos que lles dar resposta ás demandas da sociedade e á evolución dos sistemas sanitarios.

Neste contexto nacen os tres programas que a continuación indicamos.

3.1.1. PROGRAMA DE ESTÍMULO Á FORMACIÓN E INVESTIGACIÓN

3.1.1.1. Premios FEGAS

Como parte do programa de estímulo á formación e investigación están os Premios FEGAS, cuxa primeira convocatoria se realiza en 2007.

O seu obxectivo é recoñecer a realización de actividades innovadoras no ámbito da formación continua, así como

premiar a publicación en revistas científicas de resultados de traballos de investigación feitos en Galicia no campo da saúde.

Convócanse dúas modalidades de premios en distintas categorías para un total de 10 premios.

› Premios FEGAS a actividades formativas

Con eles quérese recoñecer e premiar a realización de actividades executadas no campo da formación continua no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

En 2007 convocáronse tres premios dotados cunha contía económica de 3.000, 2.000 e 1.000 euros, á que se suma a posibilidade de inclusión da actividade premiada dentro da oferta formativa da FEGAS.

Estes galardóns están destinados a profesionais ou agrupacións de profesionais dos centros sanitarios públicos de Galicia, de centros educativos financiados con fondos públicos, organizacións non gobernamentais e asociacións sen ánimo de lucro.

› Premios FEGAS a publicacións científicas

Con eles quérese recoñecer e premiar o labor investigador de todos e todas as profesionais que contribúen a xerar achegas de relevancia en Galicia en materia sanitaria.

En 2007 convocáronse seis premios nas modalidades de saúde pública, asistencia sanitaria, xestión e servizos xerais, investigacións básicas e teses de doutoramento. Podía presentar a súa candidatura aos distintos premios calquera profesional da Consellaría de Sanidade ou entidades adscritas a esta, do Servizo Galego de Saúde, ou profesionais que desenvolvan o seu traballo nas universidades galegas, en centros asociados ou en calquera outro organismo de investigación da nosa Comunidade.

. Contía dos premios

A contía destinada a cada un dos premios a artigos publicados foi de 2.000 euros e o premio á tese de doutoramento estivo dotado cunha contía económica de 3.000 euros.

3.1.1.2. Premios FEGAS 2007

A comisión encargada de valorar a primeira edición dos premios, correspondentes ao ano 2007, estivo presidida pola directora da Escola, Dna. Berta Rivera Castiñeira, e contou coa presenza de D. Vicente Ortún Rubio, da Universidade Pompeu Fabra de Barcelona; D. José Ramón Repullo Labrador, da Escola Nacional de Sanidade; D. José Manuel Freire, da Escola Nacional de Sanidade, e D. Juan Oliva, da Universidade de Castela-A Mancha como vogais. Como queda recollido na acta correspondente, a comisión felicitou os autores de todos os traballos presentados polo seu rigor e alta calidade científica e estableceu que os premiados nas distintas categorías fosen:

> Premios a artigos científicos

Modalidade Saúde Pública

Ex aequo:

. Juan Miguel Barros Dios; Facultade de Medicina da Universidade de Santiago, polo artigo "Factors underlying residential random concentration: results from Galicia, Spain", publicado en *Environmental Research*.

. Antonia Rego Iraeta, M.ª Ausencia Tomé Martínez de Rituerto, Román Pérez Fernández, Carmen Cadarso Suárez; Complexo Hospitalario Universitario de Vigo, polo artigo "Iodine nutrition in the adult population of Galicia (Spain)", publicado en *Thyroid*.

Modalidade Investigación Básica

. Pablo Fernández Catalina, Complexo Hospitalario de Pontevedra, polo artigo "Growth hormona distribution kinetics are markedly reduced in adults with growth hormona deficiency", publicado en *Clinical Endocrinology*.

Modalidade Asistencia Sanitaria 1

. Jesús Peteiro Vázquez, Complexo Hospitalario Universitario Juan Canalejo, polo artigo "Global left ventricular systolic function based on the sum of regional myocardial velocities during exercise echocardiography", publicado en *American Society of Echocardiography*.

. Antonio Rodríguez Núñez, Complexo Hospitalario Universitario de Santiago, Jesús López-Herce Cid, Cristina García Sanz, Ángel Carrillo Álvarez, Pedro Domínguez Sampedro, Custodio Calvo Macías, Miguel Ángel Delgado Domínguez, polo artigo "Effectiveness and long-term outcome of cardiopulmonary resuscitation in paediatric intensive care units in Spain", publicado en *Resuscitation*.

Modalidade Asistencia Sanitaria 2

. Montserrat Ares Martínez, Consuelo Chao Núñez, Elena Ferreiro Velo, Eva López Álvarez, María Jesús Seijo García, Complexo Hospitalario Universitario Juan Canalejo, polo artigo "Técnicas de enfermería aplicadas al paciente en situación terminal: comparación entre cáncer y no cáncer", publicado en *Medicina Paliativa*.

Modalidade Xestión e Servizos Xerais

. Eva Rodríguez Míguez, María del Pilar Abad Romero, Begoña Álvarez García, Antonio Rodríguez Sampayo, Universidade de Vigo, polo artigo "Preferencias sociais en las decisiones públicas: priorización de pacientes en listas de espera quirúrgicas", publicado en *Hacienda Pública Española*.

Modalidade de doutoramento

Ex aequo:

. Isabel Moscoso Galán, Complexo Hospitalario Universitario Juan Canalejo, pola tese "Modelos animais para análise do xenotransplante e a terapia celular como alternativas ao transplante de órganos".

. Tomás Sobrido Moreiras, Complexo Hospitalario Universitario de Santiago, pola tese "Neurorreparación mediada por células progenitoras endoteliares en el ictus isquémico: influencia de factores de proliferación y migración celular endógenos".

> Premios a actividades formativas

Primeiro premio

. Miguel Ángel Caínzos Fernández, Complexo Hospitalario Universitario de Santiago, pola actividade formativa de teleformación "Internet Course On Surgical Infections".

Segundo Premio

. FSP-UGT GALICIA, pola actividade formativa a distancia "Enfermería oncológica".

Terceiro Premio

. M.ª Dolores Rodríguez Mariño, Centro de Saúde San José. Xerencia de Atención Primaria da Coruña, pola actividade formativa presencial "Curso para profesionais sanitarios de hixiene e patoloxía oral en maiores dependentes".

3.1.2. PROGRAMA DE ESTÍMULO Á PRODUCCIÓN CIENTÍFICA

Dentro da liña estratéxica de desenvolvemento de actividades de apoio e innovación, a Escola estivo a traballar, ao longo deste ano, no deseño dun programa de estímulo á produción científica co que pretende favorecer a produción e difusión dos resultados da actividade investigadora en distintas materias e fomentar a súa discusión na comunidade científica.

Todos sabemos que o debate construtivo é un instrumento fundamental de mellora dos traballos de investigación. Para fomentar a produción científica de calidade resulta moi útil a existencia dun espazo de intercambio, sexa este real ou virtual, no cal os membros poidan discutir os últimos avances, propoñer ideas e comentarios ou obter axuda para avanzar nas súas investigacións.

A publicación de documentos de traballo adoita ser un método eficaz para estes propósitos ao permitir unha rápida circulación dos estudos e obter retroalimentación nun ámbito máis amplo que o do propio grupo de traballo ou a institución á que se pertence. Ademais, ao contribuír a incrementar a calidade dos estudos é un mecanismo facilitador para a súa posterior publicación en revistas científicas especializadas.

Baseado nestes conceptos, a Escola está a deseñar unha liña editorial denominada Documentos de Traballo, que levará parello un sistema de incentivos económicos vinculados á súa posterior publicación en revistas científicas de prestixio e que se implementará ao longo do ano 2008.

3.2. ACTIVIDADE DE INTERCAMBIO E COLABORACIÓN

Ágora de sanidade

De todos é sabido que a Fegas está a colaborar con distintas institucións de ámbito autonómico, estatal e internacional, para favorecer o enriquecemento e a discusión científica entre os profesionais da nosa sanidade.

Con elas queremos contribuír á construción dun espazo de colaboración e transferencia de coñecemento, unha ágora sanitaria na que os distintos profesionais poidan intercambiar ideas e experiencias innovadoras que contribúan á mellora da nosa sanidade e polo tanto á mellora da saúde dos nosos cidadáns.

Para facer realidade esta ágora, a Escola está a deseñar distintos espazos de colaboración e discusión, como por exemplo:

3.2.1. FOROS DE DEBATE POR UN MUNDO MÁIS SAUDABLE

A Escola Galega de Administración Sanitaria, en colaboración coa Fundación Pfizer, organizou ao longo deste ano 2007 unha serie de encontros denominados “Foros de debate por un mundo máis saudable”.

Estes foros teñen como obxectivo reunir personalidades de distintos ámbitos para crear un ámbito de debate e reflexión sobre aspectos de interese no ámbito sanitario.

Ao longo do ano 2007 desenvolvéronse os seguintes:

“Retos do Século XXI: sostibilidade dos sistemas sanitarios e sociais” celebrado o 22 de maio en Santiago de Compostela. A presentación do debate a cargo de Germán González Pazó, director xeral de Planificación e Aseguramento da Consellaría de Sanidade. Introducción ao debate a cargo de Mª José Rubio Vidal, conselleira de Sanidade.

“Presente y Futuro de la Investigación Sanitaria en España” celebrado o día 20 de xuño en Santiago de Compostela. A presentación do debate correu a cargo de Ángel Carracedo Álvarez, director da Fundación Pública Galega de Medicina Xenómica da Consellaría de Sanidade e do Centro Nacional de Genotipado-USC. Introducción ao debate a cargo de Francisco Gracia Navarro, director do Instituto de Salud Carlos III.

“Actividades de risco sanitario e social nos mozos” celebrado o día 12 de setembro en Santiago de Compostela. A presentación do debate correu a cargo de Víctor Pedreira Crespo, subdirector xeral de Saúde Mental e Drogodependencias do Servizo Galego de Saúde. Introducción ao debate a cargo de Eusebio Mejías Valenzuela, director técnico da Fundación de Ayuda contra la Drogadicción.

“Putting health at the centre of policy making: experience in environment and health in Europe” celebrado o día 9 de outubro en Santiago de Compostela. A presentación do debate correu a cargo de Ramón Medina González-Redondo, director xeral de Saúde Pública da Consellaría de Sanidade. Introducción a cargo de Marco Martuzzi do European Centre for Environment and Health (WHO).

“Comunicación e Saúde” celebrado o día 7 de novembro en Santiago de Compostela. A presentación foi a cargo de Xavier López Escalante, xefe do Gabinete de Comunicación da Consellaría de Sanidade. Introducción ao debate a cargo de José Manuel González Huesa, director xeral de Servimedia e presidente da Asociación Nacional de Informadores de la Salud.

“Da práctica diaria á academia, ida e volta” celebrado o día 11 de decembro en Santiago de Compostela. A presentación foi a cargo de José Manuel Peña Penabad, secretario xeral da Consellaría de Sanidade. Introducción a cargo de Vicente Ortún Rubio, director do Centro de Investigación en Economía e Saúde da Universitat Pompeu Fabra.

3.2.2. SEMINARIOS DE “EXPERIENCIAS EN GESTIÓN SANITARIA”

Dirixidos a afondar e avanzar no desenvolvemento de experiencias en distintos temas de xestión sanitaria.

Ao longo do ano 2007 desenvolveuse un sobre o tema **“Experiencias en gestión sanitaria: Accesibilidad y esperas en los sistemas públicos de salud”** celebrado o día 5 de xuño en Santiago de Compostela.

Nel abordouse o complexo problema da relación entre oferta e demanda nos sistemas públicos de saúde. Este seminario busca incorporar e enriquecer o coñecemento deste ámbito a través de achegas dende o mundo académico, das experiencias internacionais, dende o debate de xestión e priorización dentro do SNS español, e dende a perspectiva política e asociativa.

Reunións científicas. Desenvolvidas en colaboración con universidades, sociedades científicas e asociacións de pacientes.

3.2.3. PROGRAMA DE PARTICIPACIÓN E COLABORACIÓN

A través del promóvense e/ou coordínanse proxectos de colaboración, tanto formativos como de difusión do coñecemento, con Institucións públicas e privadas no ámbito autonómico, nacional e internacional, fundamentalmente nos campos da Saúde Pública e a Administración Sanitaria.

Ao longo do ano 2007 realizáronse distintos tipos de colaboracións con:

3.2.3.1. Asesoramento e colaboracións con entidades públicas e privadas

- . Colaboración co Centro Cochrane Iberoamericano e o Instituto de Salud Carlos III
- . Colaboración coa Escuela para las administraciones públicas de Caixanova
- . Colaboración coa Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria

3.2.3.2. Colaboracións e apoio da Escola para a organización de congresos e reunións científicas

No ano 2007 a Escola prestou apoio para a organización e xestión das seguintes actividades:

- . Reunión xerencias
- . Obradoiro sobre cancro
- . Taller sobre necesidades de apoio e formación para o aumento da cantidade e calidade de investigación en cuestións relacionadas con xénero e a saúde
- . O coeficiente de optimismo como clave do éxito persoal e profesional
- . Presentación do proxecto INTEGRACOM
- . Acordo de mellora das condicións de traballo e retributivas do persoal residente en formación
- . Presentación do plan de hospital único de Pontevedra
- . Acordo sobre xornada, retribucións, e condicións de traballo dos médicos de urxencias hospitalarias do SERGAS
- . Mellora da atención primaria en Galicia
- . Dirección de grupos de traballo e técnicas de negociación
- . Transplante cardíaco
- . Preparación cursos avaliación de prerrequisitos do sistema APPCC
- . Técnicas de negociación comercial
- . Presentación programa RESCA
- . Comunicación e xestión de conflitos interpersoais
- . Demostracións de traballo a RX
- . Publicación web para a aplicación da Lei de transparencia
- . Reunión laboratorios SIMGA
- . Sesión técnica de RILAB 2.0
- . Formación administración Bibliosaúde - metalib
- . Grupo de traballo de próteses de traumatoloxía Integracom
- . Reunión selección actividades creativas "clases sen fume"
- . Grupo de traballo elaboración aplicación informática XECEAS
- . Obradoiro de investigación en enfermaría
- . Grupo de apoio de luvas
- . Reunión directores/coordinadores drogodependencias, alcoholismo e saúde mental
- . SIAC prestación farmacéutica

- . Grupo de apoio á compra de equipos de infusión
- . Reunión xefes de zona dos veterinarios oficiais de saúde pública
- . Grupo de apoio á compra de cobertura cirúrxica
- . Grupo de apoio á compra de produtos de limpeza de cociña
- . Presentación software estacións de traballo de radioloxía
- . Auditores internos en calidade
- . Comunicación e xestión de conflitos interpersoais
- . Reunión análises de compras
- . Grupo de traballo laboratorio cepas patóxenas
- . Vinculación ao catálogo central do SERGAS do C.H.U. JUAN CANALEJO
- . Xornada de xestión procesos
- . Reunión dos presidentes das comisións asesoras de Galicia REDEGA
- . Reunión financiamento hospitais
- . Presentación proxecto mapa sanitario
- . Presentación proxecto de ordenación sanitaria
- . Técnicas para afrontar a violencia no contorno sanitario
- . Xuntanza para a constitución da Mesa Galega de Protección á Infancia
- . Grupo de apoio á compra de frascos de hemocultivo
- . Firma POE
- . 18ª reunión da Comisión Galega de Laboratorios
- . Reunión consello de dirección
- . Reunión coordinación do PGSD cos centros penitenciarios

- . Reunión grupo técnico biblioteca virtual
- . Aplicación rexistro de centros sanitarios
- . Formación saúde 2010
- . Sinatura do acordo entre Consellaría de Sanidade e SERGAS
- . Reunión grupo de traballo do cancro de cervix - Plan da muller
- . Ortopedia pediátrica
- . Comisión de expertos do Plan de mellora de atención primaria. Ano 2007
- . Colaboración no XVI congreso de dereito e saúde
- . Presentación balance e perspectivas de sanidade galega: dous anos de goberno
- . Reunión de xefes de servizo da XAP de Santiago
- . Formación de auditores
- . Seminario de tabaco
- . Presentación do novo programa de consulta médica telefónica
- . Asemblea directivos de HL7 España
- . Grupo de apoio á compras de luvas
- . Exame grupo A e B persoal estatutario
- . Proxecto do novo hospital de Vigo
- . Balance 2007 TIC
- . Curso auditoría interna
- . Reunión auditorías industrias cárnicas
- . Reunión Comisión Galega de Laboratorios
- . Bioseguridade
- . Reunión Unidade de referencia de codificación diagnóstica de Galicia
- . Reunión IMRT
- . Obradoiro sobre seguimento de procesos e indicadores
- . Seminario de tabaco
- . Plan de difusión da Lei de saúde

3.3. ACTIVIDADE DE DIFUSIÓN

Con elas preténdese recoller o coñecemento e experiencia existentes no ámbito das ciencias da saúde e transformalos nun activo intelectual dispoñible ao trasladar a soportes físicos ou electrónicos aqueles contidos de interese para os profesionais dos distintos ámbitos e sectores da sanidade.

3.3.1. PLAN EDITORIAL DA ESCOLA

Aínda que a Escola dende os seus inicios desenvolveu actividades de divulgación, concretadas en distintas publicacións editadas, estas non estaban enmarcadas nunha liña editorial definida, cuns obxectivos marcados en canto aos seus contidos e unha pauta establecida en canto ao estilo e definición.

No novo marco conceptual no que nos estamos a mover na Escola, no que a difusión do coñecemento xerado é unha peza estratéxica clave para o proceso de aprender, consideramos fundamental o establecemento dunha liña editorial propia que leve á edición, produción e difusión de estudos e traballos de carácter científico, documentación docente e, en xeral, de toda clase de publicacións relacionadas co ámbito sanitario, coa finalidade de transmitir o coñecemento xerado e garantir a súa protección.

Así, ao longo do 2007, establécese a Liña Editorial da Fegas, composta por distintas series temáticas e definida baixo os criterios establecidos para as publicacións editadas pola Consellaría de Sanidade, iniciando a súa produción editorial no último trimestre do ano.

Esta liña editorial está estruturada en distintas coleccións que conteñen distintas series temáticas:

> **Colección Análise/Estudos:** recolle as series temáticas de monografías, estudos e informes, documentos técnicos, libros de relatorios, etc.

> **Colección Guías de actividade:** recolle as series temáticas de guías, manuais, materiais de formación

> **Colección Memorias**

> **Colección Comunicación/ mensaxes:** recolle as series temáticas de información divulgativa.

> **Publicacións periódicas:** Boletín de actualidade

3.3.1.1. Publicacións 2007

En 2007 leváronse á edición, produción e publicación os produtos editoriais -en papel, dixitais e electrónicos-, enumerados a continuación

Guía de actividade docente 2008. Escola Galega de Administración Sanitaria

Autor: Fegas

Idioma: Galego

Publicación que recolle a actividade docente a desenvolver pola Escola Galega de Administración Sanitaria (FEGAS) durante o ano 2008.

Memoria 2006 Fundación Escola Galega de Administración Sanitaria (FEGAS)

Autor: Fegas

Idioma: Galego

Resumo da actividade da Escola Galega de Administración Sanitaria ao longo do ano 2006.

Plan de formación continua do persoal das institucións sanitarias do Sergas. Ano 2007

Autor: Fegas

Idioma: Galego

Publicación descritiva da convocatoria e mais as actividades docentes integrantes do Plan formativo AFCAP da FEGAS para o ano 2007.

Seminario "Accesibilidad y esperas en los sistemas públicos de salud". Experiencias en gestión sanitaria

Autor: varios

Idiomas: Galego, Castelán

Libro de relatorios do seminario "Accesibilidad y esperas en los sistemas públicos de salud", pertencente aos Seminarios FEGAS "Experiencias en Gestión Sanitaria", celebradas o 5 de xuño de 2007 en Santiago de Compostela.

3.3.1.2. Boletín de actualidade| novembro - decembro | nº 1

Publicación electrónica, editada pola Fegas cunha periodicidade bimensual e distribución gratuíta, que informa das actividades organizados pola Escola e outros organismos e asociacións e relacionadas coa formación e a actualización do coñecemento no ámbito das ciencias da saúde.

Para facilitar o rápido acceso a esa información, está dotado dunha sinxela estrutura de seccións informativas, cun deseño que pensamos que favorece a creación dun ámbito visual amigable que invita á súa lectura. As devanditas seccións tratan temas de actualidade, novidade, axenda, recensións de publicacións e incorporan ligazóns de interese para os distintos grupos profesionais.

04

ANEXO 1

> RELACIÓN DE RELATORES

María del Pilar Abad Romero

Juan Bautista Abad Sabarís

Benjamín Abarca Buján

José Ángel Abeal Riveiros

Javier Abella Lorenzo

Jorge Aboal Viñas

José Luis Aboal Viñas

Luisa Abreira García

Benigno Acea Nebril

Antonio Acevedo Prado

María Jesús Acuña Gallego

Dna. Yolanda Agra Varela

Concepción Agrafojo Vieites

María Concepción Agras Suárez

Francisco Xabier Aguiar Fernández

José Manuel Aguilera Luque

Yolanda Albelda Prado

Jesús Alberdi Sudupe

Miriam Albert Sobrino

Sonia Albert Sobrino

Enrique Alemparte Pardavila

Begoña Alonso de la Iglesia

Elena Alonso González

Sonia Alonso Juanes

Rosa Alonso Ocaña

Francisco Alonso Tajés

María Pilar Alonso Vence

Francisco José Álvarez Aragón

María Álvarez Ariza

María José Álvarez Barreiros

Enrique Álvarez Casado

Manuel Álvarez Cortiñas

Xesús Álvarez Cudeiro

Miguel Álvarez Deza

Begoña Álvarez García

Rosa María Álvarez Gil

Ángeles Álvarez Madí

Óscar Álvarez Maquieira

Alfredo Álvarez Muíños

José Luis Álvarez Prieto

Isabel Álvarez Rodríguez

Teresa Álvarez Rodríguez

Enrique Álvarez Romero

Marta Álvarez Vázquez

Marta María Allegue Requeijo

Luis Amador Barciela

Manuel Ameneiros Area

Dna. Eugenia Ameneiros Lago

Manuel Amigo Quintana

Berta Amil Candal

Miguel Amor Otero

Luisa Victoria Andaluz Corujo

Eladio Andión Campos

Benito Andrade Álvarez

María Amalia Andrade Olivé

María Almudena Andrés Domingo

Eva María Andrés Esteban

Luis Anibarro García

Itz'iar Añibarro Gutiérrez

Luis Arantón Areosa

Manuel Araújo Gallego
Tomás Ardid Posada
Ramón Area Carracedo
José Luis Aréjula Torres
Antonio Arenillas Sánchez
María de Gracia Areñas Gómez
Montserrat Ares Martínez
Josep M. Argimon Pallàs
Elena Arias Menéndez
Jesusa Arias Mon
Diego Arias Mourelle
Lorenzo Armenteros del Olmo
Ana María Armesto Ferreiro
Emilio Arruti Peleteiro
María del Pilar Ascunce Saldaña
Ana Audicana Uriarte
Dna. María Begoña Ayo Rodríguez
María Jesús Azuara García
María Consuelo Balado Dacruz
Julio Francisco Balboa Durán
María del Carmen Balboa Salgado
Luis Bamonde Rodríguez
Celsa Bande Rodríguez
María Concepción Bande Rodríguez
José Antonio Barbado Alonso
Javier Barbero Gutiérrez
María Barcia Valiñas
Jaime Bardaji García
Belén Bardán García
María Luisa Bardasco Alonso
Francisco Javier Barón Duarte
José María Barreiro Bello
Jesús Barreiro Conde
José María Barreiro Díaz
María Victoria Barreiro Díaz
Ramón Barreiro Paz
Flora Barreiro Pérez
Cesáreo Barreiro Sorrivás
María del Carmen Barreiro Touceda

José Alberto Barrigón Camacho
Eva Barril Mares
Juan Miguel Barros Dios
María Dolores Basanta González
Andrés María Basanta Zufiaurre
José Basteiro Fernández
Eva Basteiro Vía
María Bastida Domínguez
José Alberto Baz López
Carlos Antonio Beceiro Beceiro
Elisardo Becoña Iglesias
Encarna Beiro González
Concepción Belmonte Fariñas
Vicente Bello Bello
Pedro Ignacio Benavente Jareño
Consuelo Benito Torres
Ana Bermúdez Berea
Ana Isabel Bernárdez Couto
Beatriz Bernárdez Ferrán
Ana Besteiro Eguía
José Luis Bimbela Pedrosa
Dna. Rosa Margarita Blanco Abad
Tomás Blanco Alonso
Alicia Blanco Blanco
Manuela Teresa Blanco Fernández
José Blanco Pampín
Ana María Blanco Rodríguez
Manuel Bolaño Pérez
Beatriz Bolívar Santos
Francisco Bolúmar Montrull
Isolina Bonacho Paniagua
Alejandro Bonome Garrido
Carmen Boo Feijóo
Montserrat Borge Expósito
Leonor Borregón Martínez
Carlos Manuel Botana Albá
Raquel Bouza Pita
Julia Bóveda Fontán
Antonio Bueno Iglesias

Rosendo Bugarín González	Luis Carregal Rañó
Ana Buján Peón	Óscar Carreño Miniño
Monserrat Burgos Hernández	Indalecio Carrera Machado
Víctor Manuel Bustelo Cerqueiras	Dña. Mercedes Carreras Viñas
María Dominga Caamaño Martínez	Sonia Carril Iglesias
Esperanza María Caamaño Pedrosa	Pilar Carro Fernández
María Teresa Cabana Ínsua	Antonio Carro Fernández-Valmayor
Julia María Cabo del Riego	Antonio Carro Mariño
María Isabel Cadavid Torres	María José Carro Naveira
Cadmo	José Carro Otero
María Luisa Cagiao Hernandorena	Ana Isabel Carvajal de la Torre
Miguel Caínzos Fernández	Josep Casajuana Brunet
José Antonio Cajaraville Garabal	Beatriz Casal Acción
Amador Calafat Far	Carmen Casal Llorente
Carlos Calderón Gómez	María del Mar Casal Mayo
Daniel Calviño López	Bruno Casal Rodríguez
Silvia Calvo Álvarez	Antonio J. Casal Sánchez
Lourdes Calvo Martínez	Mercè Casas Galofré
Marcos Calvo Martínez	Joám José Casas Rodrigues
Ana Belén Calvo Miguélez	Lorena Casete Fernández
María Dolores Cambeiro Pais	Xulio Castañal Canto
Carlos Campillo Artero	Berta María Castaño Lorenzo
Sonia Candamio Folgar	Alfonso Castillo Bermúdez
Andrés Canedo Guerrero	Mónica Adriana Castillo Martínez
María Victoria Canosa Raña	Concepción Felicia Castro Baamonde
David Cantarero Prieto	Eva María Castro Balado
Judith Capitán Guarnizo	Manuel Castro Bouzas
Encarnación Capón Fernández	Leonor Castro Calvo
Jesús Caramés Bouzán	Ramón Miguel Castro Calvo
José Luis Carbajo Romero	José Luis Castro Feijoo
Ana Carbajosa García	María Elena Castro Fernández
María Consuelo Carballal Balsa	José Manuel Castro Freire
Consuelo Carballeira Roca	Elías Castro González
José Carlos Caride Domínguez	Jesús Manuel Castro Iglesias
María Leticia Cariñena Amigo	Ramón Javier Castro Lodeiro
Dª Guadalupe Carmona López	Manuel Castro Maestre
Manuel Carnero Fernández	María del Mar Castro Manzanares
Valentín Carpente Montero	Dña. María de los Ángeles Castro Otero
Lino Carrajo García	José Manuel Castro Paredes

Avelino Castro Pastor
José Castro Rodríguez
Ilma. Dna. Mercedes Castro Seijas
Juan Antonio Castro Trillo
Amparo Castro-Paz Álvarez-Buiya
María Socorro Cegarra García
María Ángeles Cendón Otero
Teresa Cerdá Mota
Sara Cerdeira Caramés
Javier Cereijo Fernández
María José Cereijo Quinteiro
María Amelia Cibeira Badía
María del Mar Cibrán Álvarez
María Carmen Cid Domínguez
Manuel Cid Manzano
María Luz Cid Vila
Ana Clavería Fontán
Pablo Clérigo Carriedo
María Belén Cobián Rodríguez
David Cohen Wahnón
Ramiro Combo García
Rosa María Conca Álvarez
Ángel Concheiro Nime
Rosa Conde Alonso
Itelinda Conde Diéguez
Fernando Conde Gutiérrez Del Álamo
María Teresa Cons Iglesias
Manuel Corbacho Fernández
Camilo Cores Cobas
Olga Coroas López
Ignacio Javier Correa Fernández
María José Cortés Canay
María Ángeles Cortés Mouriño
Manuel Costa Parcerero
Juan Ignacio Costa Pérez
Susana Costas Durán
Francisc Cots Reguant
Bárbara Couso Cambeiro
Abel Alfredo Coutado Méndez

José Carlos Couto González
Luis Xabier Couto Lorenzo
José Ramón Crespo Amado
María Luz Crespo Freire
Juan José Crespo Sabarís
Elena Cruz Ferro
Encarnación Cruz Martos
Joaquín Cubiella Fernández
Juan Fernando Cueva Bañuelos
Alejandro Cuevas Raposo
José Cuevas Raposo
Cristina Cuevas Santos
Pedro Cumbraos Díaz
María Teresa Curiel García
Juan Manuel Chacón Lista
María Luisa Chayán Zas
María Teresa Chuclá Cuevas
Salvador Dalmau Gil
Patricia Daporta Padín
María Darriba Couñago
María del Pilar Darriba Rodríguez
Raúl Davila Aparicio
Dna. María del Carmen Dávila Pousa
Nuria de Castro-Acuña Iglesias
María Soledad de Diego Suárez
Pilar de Jesús Míguez
Javier de la Fuente Aguado
Ramón de la Fuente Leis
Julia de la Montaña Míguez
María del Mar de la Peña Cristiá
Ana de la Torre Mosteiro
Cristina de la Vega Jiménez
José Manuel de Llano Agudín
Francisco de Prada Creo
Víctor Miguel del Campo Pérez
Carolina del Rincon Fernández
Susana del Río Urenda
Ramón Delgado Fernández
Humberto Delgado Vélez

Carlos Díaz Abreira	José Antonio Falagán Mota
Ramón María Díaz Blanco	Diego Falcón Vizcaíno
Daniel Díaz Cabanela	Ángeles Fandiño Romero
Herminia María Díaz Díaz	María Rosario Féliz Pereira
María Carmen Amparo Díaz Sánchez	Irene Felpeto Nodar
José Carlos Díaz Santiago	José Carlos Fernández Abreu
José Antonio Díaz Vázquez	Javier Fernández Agrafojo
María Cristina Díez Fernández	Mercedes Fernández Álvarez
Ana María Dios Blanco	Roberto Fernández Álvarez
Pablo Docampo Diéguez	Noelia Fernández Aller
Marcos Jesús Domínguez Arias	Francisco Fernández Bautista
Elías Domínguez Comesaña	María del Carmen Fernández Caamaño
Arturo E. Domínguez Fernández	Ana María Fernández Castro
María Nieves Domínguez González	Nieves Fernández Castro
Lucinda Domínguez San Martín	Rafael Fernández Castro
María Dolores Domínguez Santos	Javier Fernández Castroagudín
Manuel Domínguez Sardiña	Pablo Fernández Catalina
Cristina Dorrio Feijoo	Concepción Fernández Cid
Alicia Dosil Caamaño	María del Rosario Fernández Cudeiro
José Luis Doval Conde	María Rosa Fernández Doallo
Elena de la Concepción Doval García	María José Fernández Domínguez
José Luis Dueñas Díez	Ana Lucía Fernández Eroles
Elena Durán Castro	Esperanza Fernández Fernández
Carmen Durán Rodríguez	José Manuel Fernández Fernández
María Magdalena Echezarreta López	María Elisa Fernández Fernández
Bruno Eiras Tasende	María Esther Fernández Fernández
María del Carmen Eiró Bouza	Elmo Gabriel Fernández Ferreiroa
Estrategia y Organización, S.A.(Eosa) Eosa	José Antonio Fernández Formoso
Fernando Escorza Muñoz	Carlos Fernández Fraga
Irene Esperón Rodríguez	Antón Fernández García
María Mercedes Espinosa Arévalo	José Luis Fernández García
Carme Espinosa i Fresnedo	María Adelina Fernández García
María Dolores Esteban Montero	María Rosario Fernández García
María Leonor Estévez Álvarez	Rafael Fernández Gavín
María Celia Estévez Baspino	Carlos Fernández González
Ernesto Estévez Rial	Ana Fernández Hermida
Óscar Estraviz Paz	José Ramón Fernández Hermida
Ángel Facio Villanueva	Manuel Fernández Jáuregui
José Luis Factor Rodríguez	María Antonia Fernández Lamelas

Pablo Fernández Lois
Elsa Fernández López
Elva Fernández López
María Valentina Fernández López
Marta Fernández López
Ana Belén Fernández Llanes
Covadonga Fernández Marcos
Isabel Fernández Martínez
Eva Fernández Mateo
Dosindo Fernández Moreira
José Arturo Fernández Nogueira
Carlos Alberto Fernández Otero
Estefanía Fernández Otero
Rosa María Fernández Otero
María Fernández Paz
María Montserrat Fernández Pereira
María Dolores Fernández Pérez
Rebeca Fernández Pérez
José Álvaro Fernández Rial
Paula Fernández Riveiro
María Ángeles Fernández Rodríguez
María Teresa Fernández Rodríguez
Ricardo Fernández Rodríguez
Avelina Pilar Fernández Santos
José Luis Fernández Sastre
Ana María Fernández Silvela
Ana María Fernández Sobrino
María Olga Fernández Vila
María José Fernández de Sanmame Santos
Carmen Fernández-Barja García
Pilar Fernández-Barja García
Antonio Fernández-Campa García-Bernardo
Fernando Fernández-Llimos Somoza
Saturno Ferreira Couñago
María José Ferreira Díaz
José Luis Ferreiroa Sánchez
María del Carmen Ferreirós Domínguez
Luis Ferrer i Balsebre
Cristina Ferrero Fernández

Juan Luis Ferrín Villarino
José Manuel Ferro Goris
Nieves Fiel Paz
Adolfo Figueiras Guzmán
David Filgueira Pintos
José Manuel Flores Arias
Gerardo Flórez Menéndez
Carmen Elvira Folgar Galán
Eduardo Fonseca Capdevila
Encarnación Font Ronquete
José Carlos Fontoira Fernández
Rosa María Forneiro Arce
José Antonio Fornos Pérez
Jerónimo Forteza Vila
Blanca Julia Fraga Rodríguez
Rosa María Franco Aradas
Francisco Franco Conde
Josep Franch Nadal
José Manuel Freire Campo
Lorena Freire Gómez
Miguel Freire Tellado
María Jesús Freiría Tato
Francisco José Froiz García
FSP-UGT Galicia
Arturo Fuentes Varela
Yolanda Funes Morante
José Manuel Gaciño Nieto
Francisco de Borja Galán Vázquez
Juan José Galdo Cao
Celestino Galiano Montes
Alfonso Gámez Poveda
Pedro Gandarillas Iglesias
Laura Garabatos Couto
María Jesús García Álvarez
Miguel Anxo García Álvarez
Emilia García Basteiro
Alejandro Alberto García Caballero
Delfín José García Caeiro
Xermán García Cancela

Alfonso García Carballal	Luciano Garnelo Suárez
Belén García Carreira	Antonio Garrido Muñoz
María Montserrat García Cedrón	Manuel José Garrido Outeiro
Julio García Comesaña	Juan Antonio Garrido Sanjuán
Roberto García Conde	Antonio Garrote Freire
Carlos García Estraviz	Miguel Gelabert González
María Consolación García Falcón	Ricard Génova Maleras
Ana García Fernández	Juan Jesús Gestal Otero
Javier García Fernández	María del Pilar Getino García
Jorge García Fernández	Luz María Gigirey Prieto
José Salvio García Fernández	Beatriz Gil Bermúdez
María Montserrat García Fernández	José Gil Longo
Berta García Fraguera	Sara Gil Pérez
Laura García Freán	Salomé Gil Rodríguez
Jesús García Gómez	Jesús Giménez García
Julio García González	José Rogelio Godoy Trillo
Marina García González	Natalia Gomariz Rego
Nuria García Gonzalo	María Inmaculada Gómez Besteiro
José Francisco García Gutiérrez	Eduardo Gómez Carazo
Aurora García Hermida	Flora Gómez Cuquejo
María José García Iglesias	Juan José Gómez Fernández
Dulce García Lemos	Carlos Antonio Gómez Hernández
Jesusa García López	José Luis Gómez Parga
María Aránzazu García Martínez	Patricia Gómez Pérez
Gema García Megido	Rodrigo Gómez Ruiz
Laura García Miranda	Carlos Luis Gómez Zunzunegui
María Dolores García Muriel	Ignacio Gómez-Reino Rodríguez
Ana Isabel García Otero	María Dolores Gontán Rodríguez
Juan García Pérez de Schofield	Antonia González Araújo
Rosario García Riestra	Miguel González Barcia
María Rosario García Rúa	María Sonia González Bardanca
Antonio García Sabina	María Amparo González Blanco
María Irma García Sarceda	Nicolás González Casares
Francisco Javier García Seara	María Carmen González Díaz
Ana Isabel García Vallejo	Lois González Dopazo
María Luisa García Vilaboa	Francisco Javier González Enríquez
Braulio García Zamorano	María Pilar González García
Carlos García-Argüelles Suárez	María Rosa González García
Nuria Garnacho Gayarre	María Esther González García-Mayor

Estrella González Gómez
María Cristina González Gómez
Rosa González Gutiérrez-Solana
José Javier González Hermida
José Manuel González Huesca
María del Pilar González Iglesias
María Elena González Iglesias
Marta Clara González Iglesias
Carlos González Juanatey
Isabel González Lameiro
José Luis González López
Beatriz González López-Valcarcel
María Carmen González Mao
Juan González Martínez
Balbina González Morcillo
María González Nores
Ezequiel González Patiño
Juan Manuel González Pérez
Arturo González Quintela
Alicia González Represas
Enrique González Rodríguez
Luis González Rodríguez
Manuela González Seoane
María Dolores González Sieiro
José Manuel González Touzón
Niceto González Valerio
Rosario González Varela
María Luisa Gorjón Salvador
Luis Goyanes Rodríguez
Ignacio Francisco Grande Santos
María Isabel Graña Garrido
Enrique Gregori Torada
María Cruz Grela Castro
Orlando Guerreiro Eiras
Isabel Carmen Guerrero Lombardía
María Consuelo Guillán Moreira
Carmen Guimeráns Freijeiro
Eugenia Gutiérrez Couto
José Joaquín Gutiérrez García

Begoña Gutiérrez Lobato
Joaquín Gutiérrez Macho
Dna. Ana María Gutiérrez Molina
Manuel Gutiérrez Nieto
Secundino Guzmán Boimorto
Lola Haro Martín
Delia María Hermida Díaz
Aquiles Hernández
Mercedes Adelaida Hernández Gómez
María Soledad Herranz Martínez
María Herranz Urbasos
Gustavo Herva Iglesias
Xurxo Hervada Vidal
María del Carmen Hevia Pardo
María Victoria Hierro Illanes
Alonso Huertas Puigdemasa
Rosa María Hurtado Taboada
Pilar Iglesias Acevedo
Juan Carlos Iglesias Alberte
José Luis Iglesias Amorín
Sra. María José Iglesias Arias
Miriam Iglesias Castro
Florián Iglesias Ferrer
Patricia Iglesias Neiro
María Ácida Iglesias Olleros
Fernando Iglesias Ramos
Araceli Iglesias Santamaría
José Antonio Iglesias Vázquez
María Laura Iglesias Víctor
Ramón Iglesias Xifra
Fernando Iglesias Gil de Bernabé
Juan Francisco Insua Esmorís-Recamán
María Luisa Irisarri Castro
Carmen Isasi Fernández
Rosa Ana Izquierdo Fernández
Fermín Janeiro López
Ana María Jato Díaz
Marta Jato Díaz
Ana María Jiménez Díaz

Juan Antonio Jiménez González	José María Lomba Borrajo
José Luis Jiménez Sánchez	Saúl Lomba Otero
David Jove Rey	Eva María López Álvarez
Rosa María Jové Montanyola	María José López Álvarez
Alberto Raúl Juncal Fondevila	Xosé Luis López Álvarez
Cesareo Labrador Castro	Flor María López Aneiros
Carmen Lacasa Díaz	Patricia López Arnoso
María Teresa Lage López	María López Barral
Manuel Lage Muiño	Pablo López Calvete
Jorge Lago Alvarado	Pablo López Casanova
Santiago Lago Canzobre	Ramón López de los Reyes
Fernando Isidro Lago Deibe	Ana López Durán
Rafael Lois Lago López	Xabier López Escalante
José Ramón Lago Quinteiro	María Delfina López Estévez
María Luz Lago Vázquez	María Luisa López García
María del Mar Lale Candal	Rosa María López García
Santiago Lamas Crego	José Luis López González
María Jesús Lamas Díaz	Lourdes López Lama
José Manuel Lameiro Ben	Marina López Lebón
María del Carmen Lameiro Vilariño	Rafael López López
María Elisa Lamelas González	Luis López Martínez
Eva María Lantarón Caeiro	María de los Ángeles López Martínez
María Mercedes Lanza Gándara	Sara López Martínez
Carlos Alberto Lareo Porral	Antonio López Medina
Carmen Lasheras Goicoechea	Marta López Méndez
Pablo Lázaro de Mercado	Elena López Pallarés
Martín Emilio Lázaro Quintela	Mario López Pérez
Albert Ledesma Castelltort	Ana Lucía López Pimentel
María Felicidad Leira Serantes	Patricia López Pisos
María Victoria Leis Agrafojo	Xosé Lois López Rábade
María Luz Leite Represas	María José López Rebollo
Carmen Lema Márquez	Alicia López Rodríguez
Rogelio Lema Mougán	Celia López Rodríguez
Adrián Lence Paz	Inmaculada López Rodríguez
Luis Ángel León Mateos	Ramón López Rodríguez
F. Jorge Lindner Selbmann	Francisco López Rois
Teresa de Jesús Lindoso López	Margarita López Rouco
Juan Manuel Liñares Sixto	María del Carmen López Silva
Ramón Lobato Busto	María del Carmen López Unanua

María Carmen López Vale
Manuel Ángel López Vázquez
Paula María López Vázquez
Pedro López-Guerrero Vázquez
María José López-Villalta Lozano
María Teresa Lord Rodríguez
Iñaki Lorea Conde
María Francisca Lorenzo Carracedo
Juan Lorenzo Tomé
María José Lores Rosal
Luisa Losada Torres
Carlota Lourido Castiñeiras
Rubén Lucas Ayuso
Víctor Luna Vega
Daniel Llamas Gómez
Margarita Lloria Bernacer
Manuel Ángel Lloves Moratinos
Mariano Madurga Sanz
Francisco Javier Maestro Saavedra
Carlos Maiz Cal
Antonio Malingre Mariño
Francisco José Malvido Pousada
Federico Mallo Ferrer
Juan Jesús Manzano Garrido
José Ángel Marcial Pérez
Angélica Marino Gil
Javier Jorge Mariñas Dávila
Benigno Mariño Gómez
Alfonso Mariño Rozados
Luis Fernando Márquez Gallego
José Vicente Martí Boscà
Manuel Martín Carrasco
Manuel Martín García
Alejandro Martín Lago
Pablo Martín Lancharro
María Teresa Martín López
José Jesús Martín Martín
José Manuel Martín Morales
Dña. María Dolores Martín Rodríguez

Juan Antonio Martín Tejedor
José Manuel Martín Vázquez
Amando Martín Zurro
José Martincano Gómez
Eduardo Martínez
María Belén Martínez Alonso
Francisco Javier Martínez Anta
Francisco José Martínez Castro
Fernando Martínez Cuervo
Francisco Martínez Lafuente
Joaquín Martínez Lariño
Francisco Javier Martínez Lores
Isaura Martínez Mareque
Luciano Martínez Martínez
Lorena Martínez Montes
Francisco Manuel Martínez Otero
María Luisa Martínez Otero
Laura Martínez Pérez
Eduardo Martínez Ríos
María Isabel Martínez Rivas
Gonzalo Martínez Sande
Rubén Martínez Suárez
Flor Martínez Varela
José María Martínón Sánchez
Marco Martuzzi
María Pilar Matas Rodríguez
Celia Maté Seoane
Raúl Mateos Pérez
Jorge Manuel Matias da Costa Santos
José Antonio Mato Mato
Inés Mato Naveira
Luis Matos Espiño
Lucía Mazarrasa Alvear
Ramón Medina González-Redondo
Emilio Medina Jiménez
Marta Medrano Varela
Luis María Meijide Calvo
Josefina Meijide Lagares
Ana María Meira Sío

Teresa Mejuto Martí	José Carlos Morquillas Rodríguez
Miguel Melero Tejerina	Antonio Morral Fernández
María Julia Melgar Riol	Isabel Moscoso Galán
Julia Esther Menager de la Torre	Dulce Moscoso Otero
Julia Aída Méndez Baliñas	Manuel Mosquera Castro
María José Méndez Bustelo	Jacinto Mosquera Nogueira
José Francisco Méndez Castro	Joaquín Mosquera Osés
María Jesús Méndez Conde	María Victoria Mosquera Portals
Carlos Méndez González	Javier Mosquera Sueiro
Carlos Menéndez Villalba	Mario Mosquera Vereá
Ricard Meneu de Guillena	Laura del Carmen Moure Fernández
Antonio Manuel Merino de Dios	María Rosa Moure Moure
Orlando Méxigos Naveira	María Muíño Domínguez
Domingo Miguel Arias	José Ramón Muñiz Saborido
Luisa Miguélez Val	Fernando Muñoz Agius
Montserrat Míguez Bernárdez	José Ignacio Muñoz Barús
José Míguez Vázquez	María Jesús Muñoz González
Juan José Millán González	María Antonia Muñoz Mella
Carlos Ángel Millán Cachinero	José Porfirio Muñoz Pasamontes
Rafael Álvaro Millán Calenti	Eva Nájera Tornero
Raquel Millán Susinos	Susana María Naveira Campos
José Miñones Trillo	Dña. Eva Negro Vega
Carolina Miraz Novás	Antonio Nespereira Pérez
María Perla Moineiro Barral	Ángeles Nieto González
Pedro Molina Coll	Fuensanta Nieto Martínez
Nieves Molíns Gauna	Olga María Nieto Pol
Adolfo Alejandro Monasterio Otero	Carlos Nodar Ron
Tomás Montalbán Millán	Javier Nogueira Fariña
María José Montanos Ferrín	Natalia Nogueira López
Miguel Montero Fernández	Belén Nogueiras García
María Jesús Mora Bermúdez	Bernardo Nores Blanco
Purificación Morado Quiñoá	José Noval Cinza
Lorena Morales Martínez	María Isabel Novella Izquierdo
Luis Enrique Morano Amado	José Luis Novelle Diz
Miguel Ángel Moreno Fontán	Jesús Manuel Novo Rodríguez
Carlos Moreno Lugrís	Borja Novoa Castro
Manuel Moreno Peña	José Manuel Novoa Rodríguez
Blanca Morera Pérez	María Carmen Nóvoa Valiñas
María Isabel Morgade Diéguez	Pilar Noya Liste

José Núñez Beloy
María Milagros Núñez Fernández
María Victoria Núñez Fernández
José Núñez Jiménez
María Asunción Núñez Magdalena
José Núñez Mourelo
Antonio Ocampo Hermida
María Teresa Ocampo Hermida
María Ojea Cendón
Rafael Ojea De Castro
Camila Olavide Reverós
Concepción Olleros González
Cristina Ortiz Dorda
Vicente Ortún Rubio
Jesús Osorio López
Esteban Otero Antón
María Dolores Otero Fernández
Francisco Otero Lamas
Lorena Otero López
María del Mar Otero Manso
Carlos M. Otero Martínez
Rosa María Otero Pérez
José Otero Varela
Ángela Otero Vigo
Amalia Oubiña González
Manuel Padrón Vega
Eliseo Pallares Martínez
Luis Pallarés Neila
Hilda Parada González
Adolfo Paradela Carreiro
Julián Pardinas Sanz
Gloria Pardo Caldeiro
María Pardo Corominas
Alberto José Pardo Silva
Pablo Luis Parente Arias
Lara María Parga Pérez
Carmen París García
María Gloria Parrondo Freijido
María del Carmen Pascual Rubín

Marta Pascual Sáez
José Pastoriza Martínez
José Enrique Pastoriza Rivas
Pasum
Pilar Pavón Cardaba
José Manuel Paz Carreira
Andrés Paz-Ares Rodríguez
María de los Ángeles Pazos del Olmo
Nieves Pazos Díaz
Teresa de Jesús Pazos Huete
José Manuel Pazos Rosales
José Domingo Pedreira Andrade
Víctor Pedreira Crespo
Eduardo José Pedrero Pérez
Roberto Peinó García
Susana Pena Cartelle
Rosalía Pena Vetoret
Antonio Penas Truque
Pedro Penela Penela
María del Pilar Penela Puga
María Dolores Penelas García
María Celsa Perdiz Álvarez
María del Mar Pereira Álvarez
César Pereiro Gómez
José Pereiró Sánchez
Luis Alberto Pérez Alvarellos
Margarita Pérez Blanco
Santiago Pérez Cachafeiro
María Olga Pérez Cancio
María Consuelo Pérez Casar
José Carlos Pérez Castro
Sonia Pérez Castro
Servando Pérez Domínguez
María Reyes Pérez Fernández
Marta Pérez Fernández
María del Mar Pérez Gil
Estrella Pérez Gómez
María Elena Pérez Malde
María Belén Pérez Marcos

José María Pérez Martínez	José Antonio Presas López
Felix Javier Pérez Montoto	Genoveva Prieto Díaz
Roberto Pérez Pérez	Arturo Prieto Martínez
Mónica Pérez Ríos	Asunción Prieto Orzanco
Roberto Pérez Rodríguez	Luis Ángel Prieto Robisco
Andrés Manuel Pérez Sánchez	Paloma María Puime Montero
María Belén Pérez Sánchez	Ana María Inés Queijeiro Presa
Marcos Luis Pérez Vázquez	Javier Quiles del Río
María Ángeles Pérez Vázquez	María Loreto Quintáns Riveiro
José Pérez Vilariño	Xosé Carlos Quintas Fernández
José Pérez de Los Cobos Peris	Guillermo Quintero Aldana
María Luisa Pérez del Molino Bernal	María José Ramil Fraga
José Ángel Pesado Cartelle	José Luis Ramil Hermida
Juan Peteiro Rodríguez	Celia Ramón Díez
Jesús Carlos Peteiro Vázquez	María Jesús Ramos Pose
María Josefa Pichel Guerrero	Camilo Daniel Raña Lama
Antonio Justo Piedracoba Díaz	Benedicto Raposo Medeiros
Beatriz Pinal Fernández	María Asunción Raposo Rodríguez
Jesús Pino Mínguez	Rosario Rasines Sisniega
Carlos Pino Serrano	Marisa Rebagliato Ruso
Mercedes Piñeiro Abeledo	Laura Recacho Rivas
María Beatriz Piñeiro Lago	María Elva Redondo Martínez
Magalí Piso Neira	María José Rego Docando
Pedro Pita Miño	Antonia Lourdes Rego Iraeta
María Teresa Polanco De Las Llanderas	Rosa Ana Rego Rodríguez
Miguel Pombar Cameán	Ana María Regueira Arcay
Manuel Pombo Fernández	Adriana Regueira Pan
Ana Belén Ponce Piñón	María Mercedes Reguera García
Manuel Portela Romero	Camino Remón Higuera
Raúl Portero Saiz	María de la Concepción Reñones Crego
María del Pilar Porto Novo	Carlos Represas Vázquez
Gloria Porto Piñón	José Ramón Repullo Labrador
María Belén Posada Rivera	Raquel María Requeijo Pascual
Herminio Pose Nieto	Sara María Requejo Conde
Eva María Pose Villamisar	Juana Requena Puche
Ánxela Pousa Ortega	María Dolores Rey Castro
Jorge Prado Casal	Gloria María Rey García
Juan Carlos Prados Moreno	Jesús Rey García
Carlos Prados Sande	María Isabel Rey Gómez-Serranillos

Andrés Joaquín Rey Jove
Consuelo Rial Verde
Amalia Ribadas López
Palmira Ric Benito
Jorge Ricoy Gabaldón
Ignacio Riesgo González
María Teresa Rigueiro Rodríguez
Lorena Rilo Pérez
Xoán Rivas Cid
María Berta Rivera Castiñeira
María Dolores Rivera Estévez
Santiago Rivero De Aguilar Sobrino
Diana Robla Santos
María del Mar Robleda Fernández
María Beatriz Roca Castro
José Joaquín Roca Pérez
Dna. María Ángeles Rodeño Abelleira
Dna. Isabel Rodrigo Rincón
María Rodríguez Alberte
Natalia Rodríguez Arias
Marta Rodríguez Barreiro
Ana María Rodríguez Bestilleiro
Margarita Rodríguez Blanco
María Áurea Rodríguez Blanco
Rafael Rodríguez Brea
Cándido Rodríguez Castrelo
Marta Rodríguez Castro
Yolanda Rodríguez Castro
José María Rodríguez Dacal
María del Pilar Rodríguez Díaz
Francisco José Rodríguez Domínguez
María Asunción Rodríguez Feijóo
Concepción Rodríguez Fernández
Enrique Rodríguez Fernández
José Benito Rodríguez Fernández
María José Rodríguez Fernández
Ana Rodríguez Flores
Concepción Rodríguez Frade
Gustavo Rodríguez Fuentes

José Ramón Rodríguez García
José Ramón Rodríguez García
María José Rodríguez García
Roberto Carlos Rodríguez García
Francisco Javier Rodríguez Iglesias
Modesta Rodríguez Iglesias
María Rodríguez Lagoa
María Dolores Rodríguez Mariño
Guillermo Rodríguez Martínez
María Berta Rodríguez Martínez
José Marcos Rodríguez Miguéns
Eva María Rodríguez Míguez
Miguel Ángel Rodríguez Muñíos
Antonio Rodríguez Núñez
Antonio Rodríguez Otero
José Eduardo Rodríguez Otero
María Guadalupe Rodríguez Paz
José Manuel Rodríguez Pérez
Patricia Rodríguez Pérez
Paz Rodríguez Pérez
Esperanza Rodríguez Quiroga
Milagros Rodríguez Riveiro
María del Pilar Rodríguez Robisco
Alfredo Rodríguez Rodríguez
Luis Rodríguez Rodríguez
Beatriz Rodríguez Salas
Antonio Rodríguez Sampayo
Isabel Rodríguez Sobrino
Andrea Rodríguez Vázquez
Víctor Rodríguez Verdes
Margarita Rodríguez Vigo
José Luis Rodríguez-Arias Palomo
Alicia Rodríguez-Martos Dauer
Roberto Rodríguez-Ozores Sánchez
Rubén Rojas Fortique
Águeda Rojo Pantoja
Manuel Román Caride
Dolores Romaní Fernández
Elena Romera Gómez

María Jesús Romero Míguez	Juan Sanmartín Moreira
Isidoro Romero Rey	Yolanda Sanmartín Reinoso
Manuel Romo Tejedor	Germán Santamarina Pernas
Benigno Rosón Calvo	María del Carmen Santiago Freijanes
Miguel Ángel Royo Bordonada	María Isolina Santiago Pérez
Alberto Ruano Raviña	Antonio Amadeo Santos Bouza
José Manuel Rubín Carballo	Sofía Santos Pérez
José Ruiz Fontán	Francisco Javier Sanz Smith
Fernando Ruíz García	María Alicia Sarandeses Portela
Dolores María Ruíz Iglesias	Francisco Javier Sardiña Agra
José María Rumbo Prieto	María Fe Sarille Gómez
María de los Ángeles Saavedra Hermida	Roberto Secades Villa
Carlos Sáez Taboada	Helena Segura I Badía
Jesús Luis Saleta Canosa	Ángels Segura Unió
Manuel Salgado Fernández	Ángeles Seijas Pita
Rosa María Salgado Ferreiro	Ana María Seijas Sánchez
José Salgado Petinal	Elena Seijo Lores
Marina Salorio Corbetto	Bernardo Seijo Martínez
María Pilar Salvador Garrido	José Ramón Sendón del Río
María Isabel Salvat Salvat	María Celia Seoane Prado
Manuel Sampedro Campos	Fabiola Seoane Souto
Miguel Ángel San José González	José Ramón Seoane Trigo
Francisco Javier San Miguel Ojea	Santiago Seoane Trigo
María Isabel Sánchez Barco	Milagros Seoane Yáñez
María del Carmen Sánchez Barral	José Serrano Laso
Alejandro Sánchez Barreiro	Fernando Serrulla Rech
Marciano Sánchez Bayle	Ramón Sevilla García
David Sánchez Campos	Celso Sevillano González
Francisco Javier Sánchez Caro	Myriam Sierra Gómez
Estanislao Sánchez Cimadevila	María del Carmen Sierra Queimadelos
Eloy Sánchez Hernández	José Manuel Sierra Vaquero
Alfonso Sánchez Izquierdo	María de los Remedios Silva Blanco
Juan Manuel Sánchez Lastres	Alfredo José Silva Tojo
Óscar José Sánchez Palacios	Dosinda Silveira Cancela
Luis Sánchez Santos	José Ramón Silveira Rodríguez
Miguel Sánchez de Enciso Ruiz	Susan Silvero Alfonso
Luis Fernando Sanjurjo Buján	David Simón Lorda
María Amalia Sanjurjo Rodríguez	Pablo Simón Lorda
María Azucena Sanlés Fernández	Plinio Simón Soriano

Mónica Siota Álvarez
Carmen Sixto da Silva
Natalia Sobrido Prieto
Tomás Sobrino Moreiras
Ana Cristina Solís Solís
José Manuel Laureano Solla Camino
Natividad Somaza Serantes
Sonia Somoza Varela
Alfonso Soto González
Gemma Soto Pérez
Antonio Soto Rocha
Antonio José Soto Rodríguez
Andrés Soto Varela
Marina Soutiño Silva
Fernando Souto Mata
Montserrat Souto Pereira
José Ángel Suárez Barcia
Mónica Suárez Berea
José Suárez Lata
Pilar Suárez López
María Luisa Suárez Rey
Roberto José Taboada López
Antonio Taboada Prado
José Antonio Taboada Rodríguez
Antonio Taboada Vázquez
Isabel Taboada De Zúñiga Romero
Fernando Tato Herrero
Antonio Teijeiro Barrenechea
Antonio G. Teijeiro García
María Concepción Teijo Gómez
José Ramón Teixeira Vila
José Luis Temes Montes
Francisco Javier Terol Fernández
Bernabé Tierno Jiménez
Rosario Timiraos Carrasco
María de los Ángeles Inmaculada Tomás Sánchez
Francisco Javier Tombo Guerner
Vicente Tormo Maicas
María José Torrado Fábregas

Jacinto Rafael Torralba Esteban
María Inmaculada Torre Rodríguez
Sra. María Luisa Torreiro Pampín
Marta Torrens Melich
Alejandro Torres Carbajo
María Elena Toubes Navarro
María Teresa Toucedo Bernárdez
Fe Touriñán Tourón
Ramiro Trillo Nouche
María Victoria Túñez Bastida
Edita Ucha Álvarez
José Manuel Ucha López
Rosa María Urbanos Garrido
María dDel Carmen Ureta Guzmán
Berta María Uriel Latorre
Pablo Uriel Latorre
María Isabel Ursúa Díaz
Alfonso Utrilla de la Hoz
Ilmo. Pablo Vaamonde García
María Isabel Valderrey de la Huerga
María Florentina Vale Iglesias
Jesús Valencia Sar
Dolores Valiño López
Manuel Valiño Maqueira
Manuel Valladares Ayerbes
Javier Valls Lapica
Francisco Vallverdú García
Eliseo Vañó Carruana
David Vaquerizo García
Carlos Vara Pérez
Ramón Varela Ares
Pablo Ignacio Varela Centelles
Nuria Varela Feal
Rodrigo Varela Gestoso
Mónica Varela López
Celia Varela Núñez
José Ramón Varela Pernas
Alfonso Varela Román
Francisco José Vasallo Vidal

Manuel Vázquez Blanco	Ana Begoña Vilela González
María Elena Vázquez Campo	Laura Villa Bajo
Manuel Vázquez Caruncho	Julía Villanueva Domínguez
Ángel Vázquez de la Cruz	José Luis Villar Mantiñán
Luis Alfonso Vázquez Fernández	Paula Villar Torres
Luis Jesús Vázquez Forno	Alberto Villarroya López
Rafael Vázquez Gallardo	Manuel Villasenín Iglesias
Ana Belén Vázquez González	Jaime Villaverde Balado
José Guillermo Vázquez González	José Ángel Viñuela Rodríguez
Juan Manuel Vázquez Lago	Julián Vitaller Burillo
María del Carmen Vázquez Lema	Carlos Alfonso Vizcaíno Yanes
Domingo Vázquez Lodeiro	Raquel María Xoubanova Montero
Cristina Vázquez López	María Teresa Yáñez Blanco
María Hortensia Vázquez López	Pedro Yáñez Gómez
Raquel María Vázquez Mourelle	Fernando Yáñez Pérez de Vargas
María Francisca Vázquez Rivera	Carlos Zamarrón Sanz
Enrique Vázquez Seijas	Ana Zamora Casal
María Antonia Vázquez Taboada	Rosa Marina Zas Castro
María del Sol Vázquez Vázquez	Raquel Zubizarreta Alberdi
María Isabel Vázquez Vázquez	
Carlos Vázquez Ventoso	
José Vázquez Villegas	
María del Carmen Velasco Domínguez	
María José Veleiro Tenreiro	
María Asunción Verdejo González	
Elvira Vereá López de Guereño	
Cristina Viana Zulaica	
Juan José Vidal Carreira	
Alberto Vidal González	
Beatriz Vidal Herrador	
Javier Vidal Iglesias	
Yolanda Vidal Insua	
María Jesús Vigo Noya	
José Manuel Vila Arias	
Isabel Vila Iglesias	
Luis Vila Pillado	
Lourdes Vilachán Angueira	
Eduardo Vilanova Arias	
María Amparo Vilasánchez Rey	

